آوازِ تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 чоп мешавад

Номҳои пешинаи рӯзнома «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (соли 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991)

Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

14 октябри соли 2023 Шанбе № 82 (14989)

e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovozi@list.ru

НИШАСТИ ИДМ – МАЙДОНИ БЕНАЗИР БАРОИ ГУСТАРИШИ ҲАМКОРИИ МУТАҚОБИЛАН СУДМАНД

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев 13 октябр дар шаҳри Бишкек дар ҷаласаи навбатии Шӯрои сарони давлатҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил иштирок кард.

Дар кори ҳамоиш, ки таҳти раёсати Президенти Қирғизистон Садир Жапаров баргузор шуд, ҳамчунин Президенти Ҷумҳурии Озарбойҷон Илҳом Алиев, Президенти Белорус Александр Лукашенко, Президенти Қазоқистон Қосим-Ҷомарт Тоқаев, Президенти Федератсияи Русия Владимир Путин, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон, Президенти Туркманистон Сердар Бердимуҳамедов, инчунин Котиби генералии ИДМ Сергей Лебедев иштирок карданд.

Тибқи рӯзномаи ҷаласа оид ба ҳолат ва дурнамои муносибатҳои гуногунҷанба дар доираи ИДМ табодули афкор сурат гирифта, масъалаҳои кунунии ҳамкориҳои амалӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтанд.

Сарвари давлатамон дар суханронии худ ҷиҳати густариши минбаъдаи ҳамкориҳои мутақобилан судманд дар доираи Иттиҳод як қатор ташаббусҳоро ба миён гузошт.

Президенти Ўзбекистон аҳамияти истифодаи платформаи нодири ИДМ-ро барои баҳодиҳии муштараки имконият ҳои эҳтимолӣ ва андешидани тадбирҳои ҳамоҳангшуда махсусан қайд кард. Дар ин замина пешниҳод шуд, ки конфронси марказҳои таҳлилӣ ва коршиносони пешрафтаи кишварҳои ИДМ барои таҳияи рӯзномаи нави бисёрҷонибаи дарозмуддат ташкил карда шавад.

Роҳбари кишвари мо зарурати таъмини рушди устувори иқтисодии кишварҳои узви иттиҳодро таъкид кард.

Ба муҳим будани ҳарчи зудтар ташаккул додани минтақаи тиҷорати озоди комил дар фазои Созмон бидуни истиснову маҳдудият эътибор дода шуд. Ба ин муносибат таклиф карда мешавад, ки қоидаҳои созишномаи дахлдор таҷдиди назар карда шаванд.

Президенти Ўзбекистон ба истифодаи самарабахш аз механизмҳои мавҷуда даъват намуда, василаҳои нави ҳавасмандгардонии афзоиши гардиши мол миёни кишварҳоро пешниҳод кард.

Сарвари давлатамон ба таҳияи Маҷмӯи тадбирҳои иловагӣ оид ба ҳавасмандгардонии сармоягузории мутақобила ва пешбурди лоиҳаҳо, инчунин баргузории Форуми ҳамкориҳои саноатӣ ва коркардҳои инноватсионии кишварҳои ИДМ ҷонибдорӣ кард.

Ба масъалаҳои шарикӣ дар бахшҳои энергетика ва хўрокворӣ, ҷорӣ намудани технологияҳои пешрафта ва таҳкими кооператсия дар секторҳои дахлдори иқтисодиёт таваҷҷуҳи хоса зоҳир гардид.

Пешниҳод шуд, ки Барномаи навшудаи ҳамкорӣ дар соҳаи амнияти озуқаворӣ ва Созишнома дар бораи самтҳои асосии кооператсия дар маҷмӯи агросаноатӣ омода карда шавад.

Роҳбари Ўзбекистон ба тайёр намудани «харитаи роҳ» оид ба густариши ҳамкориҳои байниминтақавӣ ташаббус зоҳир намуда, оид ба таҳкими робитаи нақлиётӣ ва афзоиши гардиши мусофирону бор тадбирҳои мушаххас муайян намуд.

Аҳамияти муттаҳидсозии талошҳо дар мубориза бо оқибатҳои тағйири иқлими ҷаҳонӣ таъкид шуд. Изҳори омодагӣ карда шуд, ки бахшида ба чолишҳои экологӣ ва таҳдидҳои ДИДМ дар ҷараёни Форуми байналмилалии иқлим, ки соли оянда дар Самарқанд таҳти сарпарастии СММ ба нақша гирифта шудааст, иҷлосияи умумӣ ташкил карда шавад.

Дар соҳаи гуманитарӣ пешниҳод шуд, ки дар шаҳри Самарқанд, ки Пойтахти фарҳангии Иттиҳод дар соли 2024 эълон шудааст, Ҳафтаи фарҳанг, санъат ва кинои кишварҳои ИДМ баргузор шавад.

Соли оянда низ як қатор чорабиниҳои ҷавонон, аз ҷумла мусобиқаи футбол дар шаҳри Тошканд, ки маҚоми пойтахти ҷавонони ИДМ-ро гирифтааст, баргузор мешавад.

Дар суханронии худ роҳбари кишварамон дар самти таълим ва рушди табодули сайёҳӣ низ ташаббусҳои муҳимро ба миён гузошт.

Дар хотима Президенти Ўзбекистон Президенти Федератсияи Русияро бо қабули раёсати ин созмон дар соли 2024 табрик гуфт.

Бинобар ҷамъбасти ҳамоиш оид ба самтҳои афзалиятноки ҳамкорӣ дар доираи ИДМ як қатор созишнома ва қарорҳо қабул шуданд.

Мутобиқи барномаи ҷаласаи Шӯрои сарони давлатҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил маросими тантанавӣ ба Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев супоридани мукофоти олии Созмон – Нишони фахрии ИДМ барои саҳми барҷастааш дар таҳкими муносибатҳои дўстӣ, ҳамсоягии нек ва ҳамкории гуногунҷанба баргузор гардид.

Қобили зикр аст, ки дар чанд соли охир Ўзбекистон иштироки худро дар фаъолияти Иттиҳод фаъолтар кардааст.

Мамлакати мо ба кори 24 мақомоти ҳамкории соҳавӣ ҳамроҳ шуда, дар фаъолияти 65 сохтори ИДМ комилҳуқуқ иштирок мекунад.

Дар ин давра Президенти Ўзбекистон дар бисёр самтҳои муҳим қариб 70 ташаббус ба миён гузошт. Аксари онҳо ба шарофати дастгирии кишварҳои узви Иттиҳод татбиқи амалии худро пайдо карданд.

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев дар хошияи нишасти сарони ИДМ бо Президенти Белорус Александр Лукашенко мулоқот кард.

Масъалаҳои кунунии рӯзномаи дуҷониба баррасӣ шуданд.

Роҳбарон рушди босуръати муносибатҳои бисёрҷанбаи Ўзбекистону Белорусро бо қаноатмандӣ қайд карданд. Нишондиҳандаҳои гардиши моли мутақобила афзоиш ёфта, татбиқи лоиҳаҳои кооператсия дар бахшҳои гуногуни иқтисодиёт идома дорад. Дар соҳаи фарҳанг, кинематография ва варзиш чорабиниҳои мунтазами муштарак гузаронда мешаванд.

Сарони давлатҳо ҷиҳати тавсеаи минбаъдаи ҳамкориҳои тиҷоратию иқтисодӣ ва гуманитарӣ, аз ҷумла ташкили ҷаласаи навбатии Комиссияи байниҳукуматӣ, Форуми минтақаҳо ва мулоқоти ректорони донишгоҳҳои бонуфузи Ўзбекистону Белорус муҳим будани андешидани тадбирҳои ҳамоҳангшударо таъкид карданд.

Оид ба ҳамкориҳо дар доираи ИДМ ва дигар сохторҳои байналмилалӣ табодули афкор сурат гирифт.

Нақшаи чорабиниҳои дар пешистода низ баррасӣ шуд.

Бо ҳамин сафари кории Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ба Ҷумҳурии Қирғизистон анҷом ёфт.

ЎзА.

Сурати Хидмати матбуоти Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон.

СУХАНРОНИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ЎЗБЕКИСТОН ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ДАР ҶАМЪОМАДИ ШӮРОИ РОҲБАРОНИ ДАВЛАТҲО – ИШТИРОКДОРОНИ ИТТИҲОДИ ДАВЛАТҲОИ МУСТАҚИЛ

Ҳамтоёни муҳтарам!

Пеш аз ҳама мехоҳам ба ҳарфҳои миннатдорӣ ба унвони Президенти Ҷумҳурии Қирғизистон муҳтарам Садир Нургожоевич Ҷапаров барои пазироии анъанавии гарм ва ташкили хеле хуби ҳамоиш ҳамроҳ шавам.

Мо дар Ўзбекистон натиҷаҳои босамари раисии Қирғизистонро дар Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил олӣ арзёбӣ менамоем.

Дар ин давра корҳои зиёд бинобар вусъати минбаъдаи ҳамкории муфиди тарафайн байни мамлакатҳоямон анҷом дода шуда, чандин ҳуҷҷати бисёрҷонибаи муҳим, аз он ҷумла Муоҳида дар бораи минтақаи озоди савдои хидматрасонӣ қабул гардид.

Мо инчунин рӯзномаи маҷлис ва лоиҳаҳои қарорҳои омодагардидаи ҷамъомади имрӯзаро дастгирӣ менамоем.

Муҳтарам роҳбарони ҳайатҳо!

Мулоқотамон дар шароити пурзӯр гардидани шиддати ҷаҳонии геосиёсӣ ба вуқӯъ мепайвандад. Ҳама ҳамтоёни ман дар суханронии худ таҳдид ва ситезаҳои дар наздамон қарордоштаро таъкид намуданд.

Мутаассифона, оқибатҳои муноқишаҳои дар минтақаҳои ҷаҳон шиддатёбанда ба рушди устувори ҳамаи мамлакатҳоямон таъсири фавқулода манфӣ мегузорад.

Дар чунин вазъият мо бо шариконамон аз ИДМ роҳҳои нав ва механизмҳои ҳамкориро барои ҷустан идома медиҳем.

Сухан дар бораи, пеш аз ҳама, ташаккули хатҳои тиҷоративу логистикии алтернативӣ, ба вуҷуд овардани занҷирҳои кўтоҳ ва ҳарчи босамари арзиши изофа, то ҳадди аксар истифода намудани захираҳои иқтисодиёти ҳамдигарро пурранамояндаи мамлакатҳоямон, рағбатноксозии робитаҳои тиҷоратӣ меравад.

Мо дар комилан роҳандозӣ намудани пойгоҳи нодири ҳамкории бисёрҷанба дар доираи ИДМ барои баррасии муштараки таваккалҳои потенсиалӣ, қабули чорабиниҳои ҳамоҳанггардида ва қарорҳои ғайристандартӣ манфиатдор ҳастем.

Бинобар ин пешниҳод менамоям, ки имконоти ташкили конференсияи марказҳои таҳлилии пешқадам ва экспертҳои мамлакатҳоямон барои таҳияи рӯзномаи нави дарозмуддати Иттиҳод баррасӣ карда шавад.

Ҳамтоёни муҳтарам!

Аз аввали соли ҷорӣ ҳаҷми савдои хориҷии Ўзбекистон бо мамлакатҳои Иттиҳод ҳамагӣ 5 фоиз афзуд.

Ҳамзамон тамоили суст шудани суръати инкишоф ба назар мерасад.

Натиҷагирии мулоқотҳои экспертҳои дараҷаи баландамон аз он гувоҳӣ медиҳад, ки ҳанӯз дар роҳи ташаккули минтақаи озоди иқтисодии комил мамониатҳои зиёд мавҷуданд.

Мо пешниҳод мекунем, ки:

якум, низоми Шартнома дар бораи минтақаи озоди савдо дар қисми мусодира таҷдиди назар карда шавад.

Аз замони имзо гардидани он вақти хеле зиёд гузашт ва ҳоло фурсаташ расидааст, ки ин ҳуҷҷат ба мақсад ва вазифаҳои асосиамон мутобиқ гардонда шавад;

дуюм, барномаҳои миллии ҷойгузин намудани маҳсулоти хориҷӣ синхронизатсия карда шавад;

сеюм, имконоти тарафайни вогузор намудани дастрасии преференсӣ ба бозори харидҳои давлатӣ баррасӣ карда шавад;

чорум, барномаи дастгирии ба вуҷуд овардани марказҳои муштараки умдаву тақсимотӣ ва логистикӣ қабул карда шавад;

панҷум, рушди савдои электронӣ, аз он ҷумла бо роҳи вусъат додани майдонҳои ҷорӣ рағбатнок карда шавад.

Боз як омили муҳим – ин тезондани қабули шартномаҳои ИДМ дар бораи мамониатҳои техникӣ дар савдои ҳамдигар ва эътироф намудани натиҷаҳои кор оид ба кори баҳодиҳии мутобиқат.

Ҳамаи ин масъалаҳо дар ҷамъомади навбатии Шӯрои иқтисодии Иттиҳод ба рӯзномаи маҷлис бояд дохил гардад.

Мехоҳам дар бобати ояндаи ҳамкории саноатӣ махсус таваккуф намоям.

Ҳоло ҷузбанди лоиҳаҳои муштараки сармоягузорӣ бо мамлакатҳои ИДМ бештар аз 25 миллиард доллар мебошад.

Дар доираи Шӯро оид ба сиёсати саноатии ИДМ пешниҳод менамоям, ки Маҷмӯи чорабиниҳои иловагӣ оид ба рағбатноксозии сармояҳои ҳамдигар ва пеш бурдани лоиҳаҳое, ки шомили ташкили технопаркҳо мебошанд, бинобар Консепсияи ба қарибӣ қабулгардидаи рушди ҳамкории саноатӣ таҳия карда шавад. Ҳамзамон бобати масъалаҳои дастгирии молиявӣ, сарпурии бимавӣ ва харидҳои офф-тейк андешида шавад.

Инчунин дар доираи ҳафтаи индустриалии «ИННОПРОМ», ки моҳи апрели соли оянда дар шаҳри Тошканд ба нақша гирифта шудааст, ба баргузор намудани Форуми коркардҳои ҳамкории саноатӣ ва инноватсионии мамлакатҳои ИДМ омода ҳастем.

Дар соҳаи энергетика ба вуҷуд овардани чунин шароитеро, ки зимни он энергосистемаамон чун воҳиди ягона кор карда тавонад, бо назардошти имконоти ҳар як мамлакати ИДМ дар бобати тавлид ва истеъмоли баркро муҳим мешуморем.

Дигар вазифаи бартаринок аз таъмин намудани истеъмолгарони давлатҳои Иттиҳод бо маҳсулоти озуқавории сифатнок ва арзон иборат мебошад.

Бинобар ин масъалаҳои пурзӯр намудани равобити маҷмӯаҳои агросаноатӣ, логистикӣ ва экспресс-даҳлезҳо, такомули технологии соҳа ва табодули низомноки илмӣ ҳаллу фасли худро мехоҳад.

Дар доираи Шӯрои соҳавии фаъол омода намудани Барномаи таҷдидёфтаи ҳамкориро дар соҳаи бехатарии озуқаворӣ ва Шартнома дар бораи самтҳои асосии ҳамкорӣ дар бахши агросаноатиро пешниҳод мекунем.

Потенсиали бузурги ҳамкории байниминтақавиро таъкид менамоям.

Таҳия намудани «нақшаи роҳ»-и алоҳидаро бо чораҳои дастгирии чунин шарикӣ, аз ҷумлаи баргузор намудани Форуми якуми минтақаҳо, чорабиниҳои намоишгоҳиву ярмарка, ташрифоти ҳамдигарии намояндагони доираҳои корчаллонро ногузир мешуморем.

Дар соҳаи нақлиёт ҷонибдори фароҳам овардани шароитҳои мазкур мебошем:

– инкишофи даҳлезҳои нақлиётӣ бо ташкили боркашонии мултимодалии тамоми намудҳои нақлиёт;

– фароҳам овардани шароити ҷолиби тиҷоратӣ барои ҳамлу нақли мол бо роҳи даҳлезҳои асосии минтақавӣ;

– рақамисозии ҷараёнҳои идора ва хидматрасонӣ ҳангоми мусофиркашонӣ ва боркашонӣ;

– татбиқи барнома ва лоиҳаҳои такомули инфрасохтори нақлиётӣ ва қаторҳо ҳастем.

Мо инчунин дар бораи дохил гардидани Ўзбекистон ба Шӯрои байнидавлатии экологии ИДМ қарор қабул намудем.

Дар ҷараёни баргузор намудани Форуми байналхалқии иқлим зери шафоати Созмони Милали Муттаҳид, ки соли оянда дар Самарқанд ба нақша гирифта шудааст, пешниҳод менамоем, ки ҷамъомади умумии махсус бахшида ба хатар ва ситезаҳои экологӣ дар фазои Иттиҳод баргузор гардад.

Муҳтарам роҳбарони ҳайатҳо!

Ба шумо барои дастгирӣ дар бобати ба Самарқанди қадима додани мақоми **Пойтахти мадании Иттиҳод** дар соли 2024 миннатдорӣ баён менамоям.

Бинобар ин пешниҳод менамоем, ки баҳори соли оянда дар Самарқанд Ҳафтаи маданият, санъат ва кинои мамлакатҳои ИДМ баргузор гардад.

Масъалаҳои фаъолсозии ҳамкорӣ дар соҳаи сиёсати ҷавонон аҳамияти муҳим касб менамояд.

Дар доираи лоиҳаи муштараки навамон барномаи хеле рангоранги чорабиниҳоро дар Тошканд омода менамоем, ки он соли оянда пойтахти ҷавонони Иттиҳод эълон гаштааст.

Инчунин пешниҳод мекунам, ки мусобиқаҳои футбол барои **Ҷоми Иттиҳод** барқарор карда шавад ва талошҳои навбатии дастаҳои ҷавононамон дар Ўзбекистон ташкил карда шавад.

Қабул гардидани Шартномаро дар бораи таъсиси ташкилоти байналхалқии забони русӣ дастгирӣ менамоем. Таҳияи Барномаи тарбияи муаллимони ихтисосҳои техникие, ки ба забони русӣ дарс медиҳанд, зарур мешуморем.

Дар иштироки фаъолона бобати татбиқи барнома ва маҳсулоти сайёҳии муштарак дар доираи пеш бурдани фазои ягонаи сайёҳии Иттиҳод омода ҳастем.

Ҳамтоёни муҳтарам!

Ба табрикот ба унвони муҳтарам Владимир Владимирович Путин бинобар аз ҷониби Федератсияи Русия қабул гардидани раёсат дар Иттиҳод барои соли оянда шарик мешавам. Самимона дар иҷрои ин рисолати муҳим ва масъулиятнок муваффақият мехоҳам.

Дар поёни суханам бори дигар мехоҳам пайравии Ўзбекистонро ба минбаъд вусъат ёфтани ҳамкории бисёрҷанба дар доираи Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил собит намоям.

Барои эътиборатон ташаккур.

Қарори Президент – дар амал

ПЕШОМАДИ ОЯНДАДОРИ ТОКПАРВАРӢ

Дар оғози моҳи августи соли ҷорӣ қарори Президент доир ба ривоҷу равнақи токпарварӣ ва истеҳсоли машрубот интишор ёфт, ки бешубҳа барои ривоҷу равнақи соҳаи мазкур такон хоҳад бахшид.

Ҳоло дар вилояти Самарқанд 48 ҳазору 530 гектар токзор мавҷуд, дар ояндаи наздик боз ба 5 ҳазору 373 гектар хоҳад афзуд.

Илми тибб муқаррар кардааст, ки ҳар кас бояд рӯзе 300-500 грамм ангур бихӯрад. Имсол аз сармои шадид токпарварӣ коҳиш ёфта, нархи ангур гарон шуд. Масалан, дар бозорҳои Самарқанд ва мағозаҳо нархи навъи ҳусайнӣ, васарга 30-40 ҳазор сӯм аст, вале мардум барои фоидабахшии он харидорӣ мекунанд.

Воқеан, ангур 4-5 ҳазор сол пеш аз милод ҳам дар Хуросону Мовароуннаҳр маълуму машҳур буд. Сайёҳи Юнон Квинт Курсий Руф асрҳои I-II то милод навиштааст, ки «Бохтар табиати гуногун дорад ва дар он ҷо ток меваи бисёр ширин медиҳад». Инчунин, соли 126 то милод сайёҳ Чжан Кян қаламчаи токро аз водии Фарғона ба Хитой бурдааст, ки ин аз ривоҷу равнақи токпарварӣ дар Осиёи Марказӣ гувоҳӣ медиҳад.

Ҳоло дар дунё бештар аз 8 ҳазор ва Ўзбекистон беш аз 300 навъи ангур парвариш меёбад, ки барои тархӯрӣ, мавиз кардан, мураббопазӣ, ширинӣ ва машруботпазӣ шарбати он ба кор меояд.

Ёд дорам, наврас будам, дар оғози тобистон ба ҳавлии модаркалонам Саодатбибӣ, ки синнашон аз 70 гузашта бошад ҳам, бо боғпарварӣ машғул буданд, баъди салому алейк ва аҳволпурсӣ ба нардбон ишорат мекарданд. Маззмун, аз токи болои бом ангури пешпазаки дорӣ канда фаровардан буд.

Аҷиб, гарчанде аз байн беш аз 60 сол сипарӣ шуд, вале то ҳол мазаи ангур аз даҳони ман нарафтааст.

Ба назарам, ҳоло навъи қадимаи дорӣ ба назар намерасад, афсӯс...

Ба ақидаи мутахассисони боғпарварӣ афзалиятнокии даромади иқтисодӣ аз токпарварӣ хеле афзун аст, дар истеҳсоли ангур Хитой, Италия, Фаронса, Амрико, Испания, Исроил пешқадамиро аз даст намедиҳанд. Боиси хушнудист, ки Ўзбекистон дар рейтинг дар ҷойи 13-ум буда, ҳар сол дар кишвари мо 1 миллиону 603 ҳазору 308 тонна ангур истеҳсол мешавад.

– Барои пешомади оянда дорӣ токпарварӣ, – мегӯяд роҳбари хидмати иттилоотии ҳокимияти ноҳияи Булунғур Аббос Ҷабборов, – танҳо дар солҳои 2023-2024 дар ҳудуди мо боз 2,2 ҳазор гектар ангурзор бунёд хоҳад шуд. Ҳосилнокӣ аз ҳар гектар ба 40-50 тонна мерасад.

Ғайр аз он, дар кӯча ва ҳар як хонавода токпарварӣ ба роҳ монда мешавад.

Дар токпарварӣ усули ноҳияи Олтиариқро ҷорӣ мекунем, ки ниҳоят самарабахш аст. Барои ба мурод расидан дар байни фермерон семинарҳо ва таҷрибаомӯзӣ ташкил кардем.

Бояд таъкид намуд, ки дар Самарқанд шуъбаи вилоятии Пажуҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии боғпарварӣ, токпарварӣ ва машруботи ба номи академик М. Мирзоев (собиқ академик Рихард Шредер) арзи вуҷуд дошта, ҷамоати он маҳз бо бунёди навъи нав серҳосили ток машғул.

– Мо бо боғбони вилояти Самарқанд ҳамкору ҳамдил ҳастем, – гуфт ҷонишини директори пажуҳишгоҳи мазкур, номзади илмҳои кишоварзӣ, пири боғпарварии соҳибтаҷрибаи 75-сола Ўрмонбобо Мирзоҳидов, – машварат идроку ҳушёрӣ диҳад гӯён бо фермерҳои вилоят тез-тез вохӯрӣ мегузаронем, ки ба ҳама муфид аст. Дар асоси тадқиқоти илмӣ навъи «Суғдиёна» офаридем, ки нисбат ба кишмиши сиёҳ 15-20 рӯз пеш мепазад. Ҳосилнокӣ низ бештар аст. Дар шуъбаи мо навъи пешпазаки дорӣ, чиллагӣ, барвақтии ҳисорӣ, миёнапазак васарга, зулфи арӯс, ангушти бону, кишмиши сафеду сиёҳ, шакарангур, дерпазак – бахтиёрӣ, ҳусайнӣ ва ғайра парвариш меёбад ва қаламчаҳои онҳо ба фермерҳои вилоят ирсол мешаванд. Мақсади мо истеҳсоли ангури ширину арзон ва хушхӯр аст.

Зоҳир Ҳасанзода,
хабарнигори
«Овози тоҷик» дар
вилояти Самарқанд.

Дар шаҳри Тошканд бахшида ба 5-солагии таъсисёбии Донишгоҳи Пучон ва ифтитоҳи шаҳраки IT чорабиниҳои тантанавӣ баргузор шуд. Донишгоҳи Пучони Тошканд бар асоси қарори Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи таъсиси Донишгоҳи Пучон дар шаҳри Тошканд» аз 2 июли соли 2018 таҳти рақами 3821 таъсис ёфтааст ва ҷиҳати тайёр кардани кадрҳои замонавӣ, малаканок ва босалоҳият нақши муҳим мебозад.

ДОНИШГОҲ КАДРҲОИ ЗАМОНАВӢ ТАЙЁР МЕКУНАД

Дар маросими тантанавӣ, ки ба ин муносибат ба вуқӯъ пайваст, вазири технологияҳои рақамии Ҷумҳурии Ўзбекистон Шерзод Шерматов, муовини аввали вазири таълими томактабӣ ва мактабии Ҷумҳурии Ўзбекистон, мудири Агентии таълими томактабӣ Агриппина Шин, Сафири фавқулода ва Мухтори Куриёи Ҷанубӣ дар Ҷумҳурии Ўзбекистон Ким Хи Санг, Ҳайати вакилон таҳти раёсати раиси Донишгоҳи Пучони Ҷумҳурии Куриё ҷаноби Хон, инчунин намояндагони як қатор идораҳои давлатӣ ва меҳмонони хориҷӣ ширкат карданд.

Зимни баромад ҳар як нотиқ ба унвони роҳбарият, профессорону омӯзгорон ва донишҷӯёни Донишгоҳи Пучони Тошканд суханҳои хубу самимӣ ироа намуд. Гуфта шуд, ки ин донишгоҳ аз давраи таъсисёбии худ то кунун дар байни донишгоҳҳои давлативу хусусии Ўзбекистон дар мавриди ба камол расонидани кадрҳо ҷойгоҳи махсусро ишғол менамояд.

Дар идомаи маросим ифтитоҳи расмии шаҳраки технологияҳои иттилоотӣ баргузор шуд. Дар ин шаҳрак биноҳои замонавии таълимӣ ва маъмурӣ, хобгоҳи донишҷӯён воқеъ гаштааст. Бо ифтитоҳи чунин марказ донишҷӯён минбаъд аз дастовардҳои охирини соҳаи IT баҳраманд хоҳанд шуд.

Ин маросимҳоро баромади дастаҳои ҳунарӣ, ҳунарнамоии ситораҳои эстрадаи Ўзбекистон шукӯҳи тоза бахшиданд. Дар охир ба як гурӯҳ донишҷӯёни фаъол ва аълохон туҳфаҳои хотиравӣ тақдим карда шуд.

Ёдовар мешавем, ки дар Донишгоҳи Пучони Тошканд таълим дар самтҳои таълими томактабӣ, меъморӣ, омӯзиши забони куриёӣ, диетология ва нутрисиология, тиҷорати электронӣ, технологияи ахбор, контенти мултимедиявӣ ва бозиҳо сурат мегирад. Корпусҳои таълимии он дар ноҳияҳои Мирзо Улуғбек ва Чилонзори пойтахт воқеъ гаштаанд.

Шаҳноза ТӮРАЕВА,
мутахассиси бахши
матбуоти Агентии
таълими томактабӣ.

Маркази ҳунармандии «Нақшбанд» воқеъ дар ноҳияи Бухоро эътибори сайёҳони хориҷиро торафт бештар ба худ ҷалб менамояд. Аз ин боис дар ин ҷо барои меҳмонони хориҷӣ мунтазам дарсҳои маҳорат ташкил карда мешавад.

Бо мақсади рушди ҳунармандӣ, дӯзандагӣ, рангтасвир ва дигар навъҳои меҳнати дастӣ, ба ин ҷо бештар ҷалб кардани авлоди ҷавон ва ба фарзандон пухта омӯзондани асрори ҳунар бо ташаббуси ҳокими ноҳия дар ҳузури маркази ҳунармандии «Нақшбанд» «Кӯчаи эҷоди ҷавонон» ба фаъолият пардохт.

– Мақсад аз кушодани кӯчаи эҷоди ҷавонон мазмуннок гузарондани вақти холии ҷавонон, баланд бардоштану амалӣ сохтани иқтидори онҳо дар самтҳои маданият, санъат, варзиш ва эҷоди бачаҳо, дар байни наврасон пешгирӣ сохтани ҷиноят ва қонуншиканиҳо мебошад, – мегӯяд ҷонишини ҳокими ноҳия Собир Ҳамроев.

Дар сурат: *дар маркази ҳунармандии «Нақшбанд»-и ноҳияи Бухоро.*

Суратгир: Т. ИСТАДОВ (ЎзА).

ҲАР КӢ ДАР МЕҲНАТ БИЁБАД ОБУТОБ...

Бо Кибор Ҳусаинови фермер бори нахуст чаҳор сол пеш дар анҷумане рӯ ба рӯ шудаву мулоқот карда будам, ки дар шаҳри Фарғона ба вуқӯъ пайваст. Чорабинӣ бо ширкати ҳокимони се вилояти водии Фарғона, шаҳру ноҳияҳои он, инчунин ҳузури соҳибкорону роҳбарони хоҷагиҳои фермерӣ баргузор гардид.

Шояд тавассути телефон ба забони тоҷикӣ сухбат кардани ман таваҷҷӯҳи Кибори фермерро бар худ кашида бошад, ки вай ба ман оҳиста наздик шуд ва хоксорона худро муаррифӣ кард. Ин фермер зодаи деҳаи Тоҷиккишлоқи ноҳияи Қува буд, ки мардуми он, чун аз номаш ҳувайдост, саросар тоҷиктабор мебошанд.

Ба гуфтаи Кибор Ҳусаинов теъдоди аҳолии деҳаи онҳо ҳудуди 3 ҳазору 700 нафарро ташкил мекунад. Даҳ хоҷагии фермерӣ мавҷуд аст, ки ҳамасола дар бештар аз 430 гектар пунбадона ва дар 400 гектар кишти гандум коштаву парвариш мекунанд. Инчунин деҳқонони он парвариши 100 гектар боғи мевазорро низ бар дӯш доранд.

Вақте ки бо Кибор Ҳусаинов аз боби таҳсили фарзандони онҳо пурсон шудам, вай гуфт:

– Дар деҳаи мо як мактаби таҳсилоти умумӣ ва як кӯдакистон ба фарзандони мардум таълиму тарбия медиҳанд. Чанд сол муқаддам мактаб забони таҳсилро тағйир додаву аз ҳамон вақт онҳо ба забони ўзбекӣ таҳсил мекунанд. Дар кӯдакистон низ аҳвол ба чунин ранг давом дорад.

Вай ба дунболи ин афзуд, ки то аввали солҳои навадум бархе аз ҷавонони деҳаи Тоҷиккишлоқ дар баробари факултаҳои гуногуни мактабҳои олии мамлакат, дар донишгоҳҳои шаҳрҳои Хуҷанд ва Душанбе таҳсил мекарданд. Вале ба далели рӯи кор омадани вазъияти ногувори ҳамон солҳо дар Тоҷикистони ҳамҷавор онҳо таҳсил дар макотиби олии ин кишварро мутаваққиф сохтанд. Ин раванд суръати ба забони ўзбекӣ табдил ёфтани мактаби деҳро ба карат афзуд.

– Солҳост, ки ягон нафар зодаи Тоҷиккишлоқ ба факулта ё гурӯҳҳои тоҷикии донишгоҳҳои Самарқанду Тирмиз ва Фарғона дохил нашудааанд. Дар ин миён, танқисии кадрҳо ба вуҷуд омад ва забони таълиму тарбия пурра дар мактаби Тоҷиккишлоқ ва кӯдакистони он ба ўзбекӣ табдил ёфт, – гуфта буд бо таассуф Кибор.

Се сол муқаддам ў бо ду нафар ҳамдеҳаи худ ба Тошканд омад. Вай баъди аҳволпурсӣ гуфт, ки писараш бо ду ҳамтои худ хуҷҷатҳояшонро ба гурӯҳи тоҷикии факултаи филологияи Донишгоҳи давлатии Бухоро супурдааанд.

– Ин икдоми хеле начиб аст. Бигзор ин ҷавонон баҳри амалӣ намудани орзуҳои худ ба Бухоро бираванд ва аз пайи супурдани имтиҳонҳои дохилшавӣ шаванд, – гуфтам бехабар аз мақсади ташрифи меҳмонони қувагӣ.

– Медонед, иллат дар чист? Ин ҷавонон тайи ёздаҳ сол ба забони ўзбекӣ таҳсил кардааанд. Онҳо мисли ҷавононе, ки фориғуттаҳсилони мактабҳои тоҷикии ҷумҳурӣ мебошанд, наметавонанд ба забони модариашон имтиҳон супоранд. Аммо агар маъмурияти донишгоҳ мусоидат намояд, ки онҳо шомили он шаванд, он гоҳ умед аст, ки дар ояндa ҳуввияти миллии онҳо боло меравад ва дар пайи он мактаби деҳ оҳиста бо муаллимони забон ва адабиёти тоҷик таъмин мегардад, – ҳайрати маро афзуда гуфт Кибор Ҳусаинов.

Матлаби ўро ба хубӣ дарк намудам. Ҳарчанд ба ҷараёни имтиҳонгирӣ ягон рабте надоштам, ҳамон бегоҳ ҳамроҳи онҳо озими Бухоро шудем. Барои имтиҳонҳои дохилшавӣ ҳамагӣ ду рӯзи дигар боқӣ монда буд.

Вақте ки бо Кибор Ҳусаинов ба қабули ректори Донишгоҳи давлатии Бухоро даромадем, масъаларо ба ў фаҳмонидам. Гуфтам, ки ифтитоҳи гурӯҳҳои тоҷикӣ дар бархе аз донишгоҳҳои мамлакат, мисли Донишгоҳи давлатии Бухоро ғайр аз он ки коҳиши ниёз ба муаллимони забон ва адабиёти тоҷик дар мактабҳои таҳсилоти умумии тоҷикиро мадди назар дорад, ҳамзамон як қатор мактабҳои дигарро низ бо омӯзгорон таъмин хоҳанд кард. Баъд илова намудам, мактабе, ки ин се нафар дар он фориғуттаҳсил шудаанд, аз шумори чунин мактабҳо мебошад.

Ректор бо диққат ба ин ҳарфҳоям гӯш дод, баъд гуфт, ки ҳамаи даъвогарон, новобаста аз он ки аз кадом вилоят ё шаҳру ноҳия меоянд, дар як саф имтиҳони дохилшавиро месупоранд ва ба касе имтиёз дода намешавад. Баъд аз рӯи натиҷагирии аъзои комиссияи қабул шомили донишгоҳ мешаванд.

– Бо вуҷуди ин, шуморо бо шахсоне рӯ ба рӯ мекунем, ки маҳз ба масъалаи имтиҳони ин гурӯҳи навтаъсиси тоҷикӣ машғул хоҳанд шуд, – иброз дошт якбора ректор ва ҳувайдо буд, ки аз ин ҳарфҳо дар дили Кибор Ҳусаинов шуълаи умед пайдо шуд.

Ректор аз ёвари худ хоҳиш кард, ки моро ба назди яке аз профессорон роҳнамоӣ кунад.

Дар натиҷа, ба рӯи ҳар се ҷавони қувагӣ бахт хандид ва онҳо дар асоси шартнома ба гурӯҳи тоҷикӣ дохил шуданд.

– Ин се ҷавон мисли донишҷӯёни дигар ташнаи илму маърифат ҳастанд. Танҳо онҳоро дурӣ аз забони адабӣ ва муддати дароз мутолиа накардани мероси адибони классикиву муосири тоҷик ба чунин ҳоли ногувор мувоҷеҳ кардааст. Аммо агар онҳо мисли ҳамтоёни дигари худ вақташонро ба омӯзишу мутолиа сарф кунанд, дар андак вақт аз дигарон ақиб нахоҳанд монд – гуфт яке аз устодони донишгоҳ.

Дафъаи дигар бо Ҳусаинов зимни бозгашти ўву писараш боз дар Тошканд вохӯрдам.

– Писарам Шукрулло баъди анҷоми курси дувум таҳсилро ба Донишгоҳи давлатии Фарғона интиқол дод, то ки дар вақтҳои фориғ аз дарс ба корҳои фермериам кумак расонад, вагарна дасти танҳоӣ мекашам, – гуфт Кибор.

Ин дам хаёлот маро ба ёдоварии ҳодисае бурд, ки шояд баёни он барои муштариёни рӯзнома низ қобили таваҷҷуҳ бошад. Соли 1974 котиби ҳизби коммунисти вилояти Фарғона Фахриддин Шамсиддинов (равонаш шод бод) ба минтақаи Сўхи ноҳияи Риштон меояд. Дар ҷамъомади фаъолон як қатор масъалаҳо баррасӣ ва ҳаллу фасл мешаванд. Қабл аз парокандашавӣ як гурӯҳ духтарон хоҳиш мекунанд, ки котиби обком ба гуфтаи онҳо гӯш диҳад. Шамсиддинов ба ҷои он ки аз ин ҷуръати духтарон ибрози норизоӣ кунад, ба ваҷд меояд ва мегӯяд: «Ҳар дархосте дошта бошед, барои шунидани он тайёр ҳастам!».

– Мо имсол мактаби тоҷикиро хатм мекунем. Ҳамаи имтиҳонҳои дохилшавӣ дар донишгоҳҳо ба забони ўзбекӣ сурат мегиранд, аммо мо забони ўзбекиро дуруст намедонем. Духтароне, ки пеш аз мо мактабро тамом кардааанд, ба ҷои идомаи таҳсил дар макотиби олӣ аллакай соҳиби шавҳар ва хонаву дар шудаанд. Агар мо низ ба мактаби олӣ дохил нашавем, падару модарон иҷборан моро ба шавҳар медиҳанд ва тамоми орзуву умедҳоямон барбод меравад. Аз шумо хоҳиш мекунем, ки барои дохилшавӣ ба мактаби олӣ мусоидат намоед, – мегӯянд бо як овоз духтарони сўхӣ.

Ҳамон сол бо мусоидати котиби обком Ф.Шамсиддинов бисту панҷ нафар духтарони деҳоти Сўх ба чанд факултаи Донишкадаи омӯзгории Фарғона дохил мешаванд. Аксарияти онҳо ин донишкадаро бо баҳоҳои хубу аъло ва ахлоқи намунавӣ ба охир расонида, баъди фаъолият дар мактабҳо ба нафақа баромадааанд...

– Имсол хоҷагии фермерии «Қува–диёри тиллоӣ»-и мо аз аввалинҳо шуда нақшаи шартномавии ғалла ва пахтасупориро фатҳ намуд, – гуфтани Кибор маро аз банди ин хаёлот берун кашид.

Вай афзуд, ки дар 20 гектари майдони хоҷагӣ ғалла коштанд. Аз ҳар гектар ба ҷои 65 сентнерӣ 83 сентнерӣ ҳосил ба даст оварданд.

–Дар хоҷагии фермерии шумо чанд нафар коргарони доимӣ ба кор банд ҳастанд?

–Имсол теъдоди ин коргаронро ба панҷ нафар афзоиш додем ва ҳоло 36 нафар ба таври доимӣ дар хоҷагии фермерии мо ба кор ҷалб шудааанд. Дар радифи онҳо аз 20 нафар коргарони мавсимӣ низ истифода мекунем. Онҳо зимни чиниши пахта ба мо ёрӣ мерасонанд. Чи барои коргарони доимӣ ва чи барои коргарони мавсимӣ шароити хуб фароҳам оварда шудааанд.

– Кадом навъи пахта мекоред?

– Дар шароити мо навъи «Намангон-77»-и он хеле мувофиқ афтод. Ҳосилаш ҳам бад нест. Дар ҳар сурат гап дар сари меҳнати пурсамар ва сари вақт аз об сер кардани ниҳолҳои пахта мебошад. Гузаронидани корҳои агротехникӣ низ барои нашъунамои ниҳолҳои пахта хеле мусоидат менамояд. Мо аз техника фаровон истифода мебарем. Барои нарм кардани бехи ниҳолҳо низ воситаҳои техникии хоҷагии фермериамон корбаст мегарданд. Дар вақташ доруҳои зарурӣ мепошем. Аммо ғалларо бо комбайни кироя медаравем, зеро барои танҳо як хоҷагӣ харидани комбайн гаронӣ мекунад.

– Метавон гуфт, ки фарқи ҳосилнокии пахтаву гандум нисбат ба натиҷагирии соли гузашта чанд фоизиро ташкил мекунад?

– Аз ҳосили ғалла фарқ 5 сентнериро ташкил дод. Ҳосилнокии пахта ба ду фоиз афзуд ва аз 38 ба 40 сентнерӣ боло рафт, ки дар маҷмӯъ он даромади хеле зиёдро ташкил медиҳад.

–Падари шумо амаки Саъдулло Ҳусаинов солҳои зиёд ба ҳайси сардори бригада фаъолият кардааст. Дар ин бора боз чиҳо метавон илова кард?

– Он кас беш аз 25 соли ҳаёташонро дар домани саҳроҳои васеъ ва бепоёни собиқ колхозамон сипарӣ кардаанд. Дар солҳои истиқлолият дар идораҳои гуногун низ ба сифати маъмур кор кардаанд. Ман касбу кори деҳқониро аз падар омӯхтаам. Соле, ки мактабро хатм намудам, бо исрори падар ба техникуми кишоварзии Ёзёвон дохил шудам. Соли 1997 ба ташкили хоҷагие партохтам, ки ҳоло «Қува – диёри тиллоӣ» ном гирифтааст. Модарам Зуҳрохон то хонадоршавиам ҳамеша хоми маро мепухтанд ва намегузоштанд, ки дар сари кор шикамам гушна бошад. Баъд ин масъулият ба дӯши завҷам Моҳичеҳра афтод. Ману вай як писару ду духтарро ба воя расонидем ва ҳоло соҳиби набераҳо ҳастем.

– Раиси ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Тоҷиккишлоқ» Абдуҳаким Ҳусаинов дар таъриф шумо ҳарфҳои хуб гуфт. Шумо ягон қаробати хешутаборӣ доред бо ӯ?

– Бале, вай ҷиян ё бародарзодаи падарам мебошад. Кори ҷамоати шаҳрвандонро хеле хуб ба ҷо меорад. Ба хоҷагиҳои фермерӣ дар вақти зарурӣ кумак мерасонад. Масъулияти бар дӯш доштаашро ҳамеша бо сарбаландӣ иҷро мекунад. Мардуми деҳ аз вай розӣ ҳастанд.

– Нисбат ба синну солатон ҷавон метобед.

– Наход? Маро хушҳол кардед. Воқеият ин аст, ки аз оғози мавсим то ҷамъоварии ғаллаву пахта як лаҳза оромӣ надорем. Баъзан як рӯз дер монӣ, чи сифати ғалла ва чи сифати пахта метавонад аз боду борон коҳиш бинад. Барои ҳамин намегузорем, ки ҳосили меҳнати бо араҳи ҷабин рӯёндаамон дар дами ҷамъоварӣ бо сифати паст ба хирманҳо интиқол ёбад. Гуфтагӣ барин, як шоир шояд ин байтро маҳз барои мо барин мардони кор гуфтааст:

Ҳаркӣ дар меҳнат биёбад обутоб,
Вай намояд пеши дида чун шубоб!

– бо табассум ба забон овард фермери тоҷик.

Ногуфта намонад, ки чанд хонаводаи камбизоати деҳаи Тоҷиккишлоқ дар заминҳои аз гандум тахлияшудаи хоҷагии фермерии «Қува – диёри тиллоӣ» сабзӣ ва маҳсулоти дигари кишоварзӣ коштаву аз он ҳосили хуб рӯёнидааанд. Онҳо ҳоло дар тараддуди ҷамъоварии ин ҳосил мебошанд. Кибор бошад, бо коргаронаш дар тараддуди аз ғӯза тозакунӣ ва шудгори заминҳои пахта аст, то ки ба ҳосили соли оянда заминаи мусоид фароҳам оварад.

Мирасрор АҲРОРОВ,
хабарнигори
«Овози тоҷик».

Вилояти ФАРҒОНА.

ХАБАРҲО

ҚУЛАИҲО ДАР ВОКЗАЛИ РОҲИ ОҲАН

Барои онҳое, ки наздикони худро тавассути поезди пассажиркашон ба ҷойҳои дигар гуселонданӣ ё онҳоро пешвоз гирифтанианд, қулаӣ фароҳам оварда шуд – акнун онҳо аснои гусел ё қабул бе паспорт ба бинои вокзал даромада метавонанд. Вазорати нақлиёт дар асоси қарори Девони Вазирон аз 17 апрели соли 2023 чунин қоидаро ҷорӣ намуд.

Вале ҳаминро низ набояд фаромӯш кард, танҳо ба ворид шудан ба бино рухсат дода мешаваду халос. Иҷозати ба перрон баромадан аснои гуселу пешвоз танҳо ба онҳое дода мешавад, ки гусел ё қабул мекунанд, пиронсол, бемор ва ё ногирон бошад. Касе, ки чипта ё худ хуҷҷати шахсро тасдиққунанда надорад, чун пештара ба перрон баромада ё худ ба вагонҳо даромада наметавонад.

Аз моҳи сентябр сар карда, дар вокзали марказӣ (шимолӣ)-и шаҳри Тошканд нуқтаи назорати якдавраина ҷорӣ шудааст – тафтиши хуҷҷатҳо ва бағочҳо алъон дар як ҷо ба амал бароварда мешавад.

БО ТАЪЛИМ ФАРО ГИРИФТАНИ ҶАВОНОНИ АФҒОНИСТОНӢ

Вакилони Иттиҳоди Аврупо ва Барномаи рушди СММ дар Ўзбекистон ба Тирмиз омаданд ва маълум сохтанд, ки давраи дуюми лоиҳаи «Васеъ сохтани имкониятҳо дар Сурхондарё оиди хонондан ва ба касб омода сохтани шаҳрвандони Афғонистон» оғоз ёфт.

Лоиҳа бо мақсади дар вилояти Сурхондарё офаридани имкониятҳои нави таълимӣ ба шаҳрвандони Афғонистон, эътибори алоҳида нигаронидан ба ҷавонон ва бонувон соли 2022 оғоз ёфта буд. Иттиҳоди Аврупо барои ин ташаббус 1 миллион евро ҷудо намуд. Барномаи рушди СММ онро ба амал мебарорад. Бино бар лоиҳа, бештар аз 330 нафар шаҳрвандони Афғонистон бо таҳсил фаро гирифта шуданд.

Дар давраи дувуми лоиҳа ҷалб намудани 400 нафар ҷавонони афғонистонӣ ба нақша дароварда шудааст. Онҳо ба касбҳое, ки дар ҷаҳон, минҷумла, дар Афғонистон серталаб аст, фаро гирифта хоҳанд шуд. Беҳтарин донишомӯзон метавонанд таҳсилро давом диҳанд, бизнеси худро ба роҳ гузоранд, ғояҳояшонро ба амал татбиқ созанд.

ОИЛАСОЗӢ ВА ҶУДОШАВИҲО ДАР СОЛИ РАВОН

Назар ба маълумоти Агентии статистикӣ дар Ўзбекистон аз ҷониби мақомоти ФҲДЁ дар давоми нуҳ моҳи соли равон ҷамъ 184 461-то никоҳ қайд карда шудааст (дар шаҳрҳо – 93771, дар деҳот – 90690).

Дар давоми 6 моҳи аввали соли ҷорӣ миқдори никоҳҳои қайдшуда назар ба ҳамин давраи соли гузашта тақрибан 10 ҳазор адад кам шудааст. Духтарон ба ҳисоби миёна дар 23 солагӣ, ҷавонон дар 27 солагӣ аз никоҳ гузаштаанд.

Айни замон дар давоми нимсолаи аввали соли равон вилояти Фарғона дар бекор шудани ақди никоҳ (ҷудошавиҳо) ҷои аввалро гирифт – 3107 оила парокандa шудааанд. Ҷудошавиҳо дар шаҳри Тошканд ва вилояти Андиҷон, айни замон, зиёдтар ба назар расиданд, ки ин ташвишовар аст.

М. ШОДИЕВ,
мухбири «Овози тоҷик».

ВАО-и Қирғизистон дар бораи рушди робитаҳои фарҳангиву башардӯстӣ ва илмию таълимӣ бо Ӯзбекистон

МУАССИСАҲОИ ТАЪЛИМИИ ЎЗБЕКИСТОН ДАР ИБТИДОИ АСРИ ХХ ДАР ТАШАККУЛИ АВВАЛИН ЗИЁИЁНИ ҚИРҒИЗ НАҚШИ КАЛОН БОЗИДАНД

Агентии маъруфи иттилоотии Қирғизистон «АКИpress» мақолаи раиси Ассотсиатсияи мактабҳои олии Қирғизистон, ноиб-президенти Ассотсиатсияи донишгоҳҳои Авруосиё, доктори илмҳои филология, профессор Абдил Мусаевро таҳти унвони «Қирғизистон – Ӯзбекистон: равобити фарҳангиву башардӯстӣ ва илмиву таълимӣ» паҳн намуд.

«Ҷолиби диққат аст, ки имрӯз муносибатҳои Қирғизистону Ӯзбекистон ба сатҳи сифатан нав баромада, ба мазмуни мушаххас ғанӣ гардид, ки ба бунёди робитаҳои мусбати дуҷониба, ҳамсоягии нек ва ҳамкории боэътимод нигаронида шудаанд, – гуфта мешавад дар мақола. – Қирғизҳо ва ўзбекҳо ҳамчун ҳамсояҳои наздик аз қадимулайём паҳлу ба паҳлу истода, дар фазои сулҳу осоиш зиндагӣ мекунанд. Аз асри XVIII муносибатҳои сиёсии қирғизҳо бо ўзбекҳо дар асоси ҳуҷҷат ба таври возеҳ инкишоф меёбанд. Онҳо аз муштаракӣ ва баҳам алоқаманд будани тақдири таърихии халқҳои мо, ки ба як дин, забон ва анъана асос ёфтаанд, шаҳодат медиҳанд».

Муаллиф таъкид мекунад, ки дар Қирғизистон касе нест ки сатрҳои ҷовидонаи Алишери Навоиро надонад. Асарҳои «Лайлӣ ва Маҷнун», «Фарҳод ва Ширин» ва ғайра дар байни мардуми қирғиз паҳн гардида, шуҳрати фавқулодда пайдо кардааанд. Далели ин гуфтаҳост, ки қирғизҳо ба фарзандони худ номи қаҳрамонони ашъори Навоӣ – Ширин, Лайло ва Искандарро мегузоранд.

Тавре ки коршинос менависад, муассисаҳои таълимии Ўзбекистон дар ибтидои асри ХХ дар ташаккули аввалин зиёиёни қирғиз нақши бузург бозидааанд. Дар ин давра дар Қирғизистон шахсиятҳои дурахшон – намояндагони зиёии илмӣ, эҷодӣ ва техникӣ пайдо шуданд, ки ба фарҳанг ва илми кишвар саҳми беназир гузоштаанд. Бисёри онҳо дар гимназия, интернат, донишгоҳ ва донишкадаҳои шаҳри Тошканд таҳсил гирифтаанд.

Дар фарҷом зикр мегардад, ки ҳамкориҳо дар соҳаи таълим тавассути роҳандозии робитаҳои мустақими байни донишгоҳҳо густариш меёбанд. «Ба шарофати созишномаҳои мавҷудаи дуҷониба дар самти тайёр кардан, бозомӯзӣ ва такмили ихтисоси омӯзгорон, мутахассисон ва кадрҳои илмиву педагогӣ корҳои муштарак ба роҳ монда шуда, мубодилаи мутақобилаи донишҷӯён, омӯзгорон ва муҳаққиқон сурат мегирад», – хулоса мекунад муаллиф.

АИ «Дунё»,

БИШКЕК.

СИНА ВА НАМОИШИ ТАОМҲОИ МИЛЛӢ

Синаи зебоманзари ноҳияи Деҳнави вилояти Сурхондарё шояд калонтарин деҳаи тоҷикнишини кишварамон бошад. Дар 4 маҳаллаи он тақрибан 17 ҳазор аҳолӣ зиндагӣ доранд. Дар ҳамсоядеҳаҳои Даҳанаву Кӯкабулоқу Куёвсу ва қисман Ўшор низ тоҷикони аслан синагӣ сокинанд. Шуғли асосии ин мардум боғдорӣ, чорводорӣ ва ҳунармандист. Сайидои Насафӣ гӯё ин шоҳбайти худро маҳз дар ҳаққи ин мардум гуфтааст:

Рӯ намеорад ба хони ҳеч
кас соҳибҳунар,
Боғбон ризқи худ аз
пушти гулистон меҳӯрад.

Боғбонҳо бо меваҳои шакарини Сина на танҳо бозорҳои Деҳнави серодам, балки дигар навоҳиву маркази вилоят – шаҳри Тирмизро низ таъмин месозанд. Обу ҳавои хуб барои парвариши ҳамагуна мева дар чор фасли сол мусоидат мекунад. Мавизҳои хушсифату асали асилро низ дар ҳамин деҳа пайдо мекунед.

Тавре ки гуфтем, шуғли дигари асосии ин мардум ҳунармандист. Онҳо қариб дар ҳама соҳаҳои ҳунармандӣ маҳорат ва таҷриба доранд. Алалхусус, дар пазандагӣ. Хонадоне нест, ки аҳли он бо нон, санбӯса ва ошпазӣ шуғл наварзанд. Аксар оилавӣ ҳунари пазандагиро касб кардаанд. Ба кадом гӯшаву канори вилоят наравед, нону санбӯса ва палави лазизи аз равғани зағириро (онро аҳолӣ дар ҷувозҳояшон омода месозанд) маҳз ҳунармандони ин деҳа ба дасторхон мегузоранд. Ҳатто дар Русияи дурдаст ҳам онҳо бештар ба ин касб машғуланд. Худ бо шӯҳӣ мегӯянд, ки ба омӯхтани касбу ҳунар дуои пир рафтааст.

– Мардуми мо ҳунарманд, заҳматписанд ва меҳмоннавозанд, – нақл мекунад собиқ раиси маҳаллаи «Сина», собиқадори меҳнат Саъдулло Зиёев. – Бобою бобокалонҳоямон аз қадим ба пазандагӣ шуғл варзидааанд. Дар бобати нону фатир, санбӯсаву танӯркабоб ва таоми миллии палав пухтан маҳорати бениҳоят баланд доранд. Калонсолон ба хурдсолон ҳатман касби бобоиро меомӯзонанд. Онҳоро дар рӯҳи ҳунардӯстӣ тарбият мекунанд. Ин аст, ки алҳол пешаи пазандагиро дар хориҷи кишвар ҳам ҷорӣ намуда, таомҳои миллиамонро машҳури дунё месозанд.

Оре, гуфтаҳои ин марди обрӯманди деҳа ҷон дорад. Ба кадом нонвойхона, санбӯсахона ва ё ошхона дароед, агар тоҷик бошед, бе ҳеч дудилагӣ муроҷиат кунед, зеро яқинан ӯ синагӣ аст.

Азбаски мардуми деҳа дар ҳунари пазандагӣ шуҳрат ёфта, ном баровардааанд, инак, се сол боз дар ин ҷо намоиши таомҳои миллӣ ташкил карда мешавад. Намоиши имсола нисбатан бошукӯҳтар гузаронида шуд. Дар он тамоми ҳунармандони шаҳру навоҳии вилоят бо таомҳои хоси миллии худ ширкат варзиданд. 2 ҳазор намуди таоми миллӣ ба маърази тамошо гузошта шуд. Сайёҳони маҳалливу хориҷӣ, журналистон бо ҷараёни тайёрсозии фатир, зиёда 20 намуди санбӯса, палав, танӯркабоб, чӯпонча ва дигар хӯрокҳои болаззат, ки пазандагони моҳири Сина пухтаанд, аз наздик шинос шуданд. Сайёҳон аз онҳо тановул намуда, ба таъмашон баҳои муносиб доданд. Сипас бинобар номгӯйҳои «Беҳтарин таоми миллӣ», «Беҳтарин ошпаз» ғолибон аниқ гардида, ба онҳо диплом ва туҳфаҳои хотиравии ҳокимиятҳои вилоят ва ноҳия супорида шуданд.

– Дар ин мусобиқа иштирок кардану ғолиб гардидан барои ман шараф аст, – мегӯяд ғолиби номгӯйи «Ошпази беҳтарин» Валиҷон Ҳайдаров. – Дар миёни садҳо ошпази моҳири деҳа ва берун аз он ғолиб шудан осон набуд. Беҳад сарфарозам.

Хуллас, намоиш ба иди ҳақиқӣ табдил ёфт. Ҷамоаҳои бадеии фолклорию этнографӣ, дастаҳои ҳунарӣ, санъаткорони ҷавон ҳунарнамоӣ карда, ба тадбир ҳусн ва мазмуни тоза зам намуданд. Бозиҳои миллӣ низ ташкил карда шуд, ки ба тамошобинон завқи беандоза бахшид.

Дар ҷараёни тадбир бо ташаббуси ҳокимияти вилоят, саридораҳои сайёҳӣ, ахбор ва коммуникатсияи оммавӣ барои журналистон пресс-тур низ ташкил карда шуд. Иштирокдорони тадбир бо ҳаёти иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва мадании мардуми Сина, ҳамсоядеҳаҳо аз наздик ошно шуданд. Онҳо аз кӯли сеҳрноки моҳидорӣ, табиати муҷизавии «Сунбуламазор», ёдгории археологии «Қиз қӯрғон», зиёратгоҳи «Хоҷаи Ҳисор» ва «Хоҷабаркӯҳ»-ро дидан карда, аз таърихи ин зиёратгоҳҳо воқиф гардиданд.

Олим ПАНҶИЗОДА,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

СОХТОРИ КОРИ «МАҲАЛЛАБАЙҲ» БАРОИ БАЛАНД БАРДОШТАНИ НЕКУҲОЛИИ АҲОЛӢ ВА РОЗӢ КАРДАНИ ОДАМОН ХИДМАТ МЕКУНАД

Алҳол инкишоф додани иқтисодиёт, бо кор таъмин кардани одамон, кам кардани нодорӣ ба самти асосии сиёсати давлат табдил ёфтааст. Дар ин бобат барои мунтазам омӯхтани мушкилоти ҳаёти аҳолӣ ва сари вақт ҳал кардани онҳо низоми кори «маҳаллабайҳ» ҷорӣ гардидааст, ки алҳол натиҷаи худро медиҳад ва мо инро эҳсос мекунем.

Зеро маҳалла идораест, ки танҳо ба кишвари мо хос мебошад, агар гӯем, ки ин сохтори нодири иҷтимоӣ солҳои охир ба сохтори барои аҳолӣ наздик ва халқпарвар табдил ёфтааст, айни ҳақиқат мебошад. Ин механизми самарабахш ва анъанавӣ имкон медиҳад бо аҳолӣ бевосита кор бурда шавад. Зеро агар мушкилоти мавҷуда дар маҳал зуд ва самарабахш ҳаллу фасл шаванд, ҳаёти одамон беҳ мегардад, эътимоди онҳо ба фардо меафзояд.

Аз тариқи низоми кори маҳаллабайҳ, ки усули нави мулоқот бо халқ гардидааст, пеш аз ҳама аҳолӣ, бахусус ҷавонон ва занону духтарон бо фаъолияти тадбиркорӣ машғул мешаванд, самтҳои саъю кӯшиши онҳо муайян мегардад, барои бо дониш ва навгониҳои замонавӣ ошно кардани соҳибкорони нав сабаҳҳо баргузор карда мешаванд.

Баробари ин давлат ба онҳо баҳри «ба по хестан» кумаки амалӣ мерасонад. Аз ҷумла, ба бекороне, ки мехоҳанд бо соҳибкорӣ машғул шаванд ва фаъолияти худро оғоз намоянд, ҳамчунин ба шаҳрвандоне, ки ба «Дафтари оҳанин», «Дафтари бонувон» ва «Дафтари ҷавонон» дохил карда шудааанд, барои хариди асбобу ускуна ва анҷоми меҳнатӣ то 7 миллион сӯм, ба занону духтарон бошад, дар ҳаҷми то 10 миллион сӯм субсидияҳо ҷудо карда мешаванд.

Ҳамчунин ба шаҳрвандони бекоре, ки фаъолияти тадбиркориро оғоз намудааанд, баъд аз он ки ҳамчун субъекти соҳибкорӣ ба рӯйхати давлат дохил карда мешаванд, барои пардохти иҷораи бино ва иншоот тӯли се моҳ ба миқдори 10 баробари ҳисоби пойгоҳӣ субсидияҳо дода мешаванд.

Дар давраи кӯтоҳи сипаришуда дар ин бобат корҳои васеъмиқёс амалӣ шуданд. Агар ба рақамҳо эътибор диҳем, ин вусъатро хуб дарк хоҳем кард. Барои иҷрои вазифаҳое, ки дар боло зикр шуданд, ба 48 ҳазору 503 шаҳрванд ҷамъан 196,7 миллиард сӯм субсидия ҷудо карда шуд. Аз ин 163,7 миллиард сӯм ба 39 749 занону духтарон, аз ҷумла ба 23199 нафар бонувоне, ки ба «Дафтари занон» ворид карда шудааанд, 110,7 миллиард сӯм субсидия дода шудааст.

Шоистаи зикр мебошад, ки дар пояи сохтори кори маҳаллабай омӯхтани ҳолати иқтисодии «хонадонбайҳ», аз ҷумла омӯзиши дараҷаи шуғли аҳолӣ, манбаи даромади оилаҳо, ҳолати истифода аз заминҳои наздиҳавлигӣ, ҳамчунин саъю кӯшиш ва эҳтиёҷи аҳолӣ ба меҳнати сердаромад мунтазам таҳлил карда мешаванд. Барои аз саргаронии зиёдатӣ пешгирӣ кардани аҳолӣ сохтори аз худи маҳалла ба тамоми идораҳои давлатӣ муроҷиат намудан фароҳам оварда мешавад, бобати бевосита дар маҳалла нишон додани хидматҳои давлатӣ ва иҷтимоӣ низ эътибори махсус зоҳир мегардад. Яке аз мақсадҳои асосии роҳбари давлат дар худи маҳалла ҳаллу фасл кардани корҳои мазкур мебошад. Бинобар ҳамин ҳам дар ҳар як маҳалла барои инкишоф додани соҳибкорӣ, таъмин сохтани шуғли аҳолӣ ва кам кардани нодорӣ намояндаи ҳокимияти ноҳия (шаҳр), яъне вазифаи ёвари ҳоким таъсис дода шуд. Зеро вазъияти ҳудудҳоро ҳеч кас беҳтар аз аҳли маҳалла ва фаъолони он намедонад. Дар байни шаҳрвандон ва ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаҳо робитаи узвӣ ба роҳ монда шудааст. Бинобар ҳамин ҳам барои ҳаллу фасл кардани масъалаҳои рӯзмарра, аз ҷумла таъмин кардани ҷавонон ва занону духтарон бо шуғл, кумаки мақсаднок расондан ба оилаҳои эҳтиёҷманд, пеш аз ҳама, маҳаллаҳо машғул мешаванд.

Солҳои охир дар натиҷаи ислоҳоте, ки дар мамлакат татбиқ мешаванд, бисёр масъалаҳо бидуни коғазбозӣ ва давутозҳои зиёдатӣ дар худи маҳаллаҳо ҳаллу фасл шуда истодааанд. Дар натиҷаи ин саъю кӯшишҳо ба одамон эҳсоси орзую ҳавас меафзояд, шодиву хурсандӣ зиёд мегардад. Ҳоли ҳозир дар тамоми соҳаҳои кишвари мо ва дигаргуниҳое, ки содир мегарданд, аҳамияти маҳаллабайҳ рӯз аз рӯз меафзояд.

Хулоса, тарзи кори маҳаллабайҳ худро бобати сари вақт ва пурра ҳаллу фасл кардани муроҷиатҳои аҳолӣ, бо шуғл таъмин сохтани занону духтарон, беҳтар намудани шароити зиндагии одамон, умуман, дар тамоми соҳаҳои ҷамъиятамон ҳамчун роҳи самарабахш нишон медиҳад. Аз ҳама асосиаш сохтори мазкур барои баланд бардоштани некуҳолии аҳолӣ ва аз ҳаёт розӣ кардани одамон хидмат мекунад.

Фирдавс ШАРИПОВ,
муовини раиси Кумитаи институтҳои демократӣ, созмонҳои ғайридавлатӣ ва мақомоти худидораи шаҳрвандони Палатаи қонунгузории Олий Маҷлис.

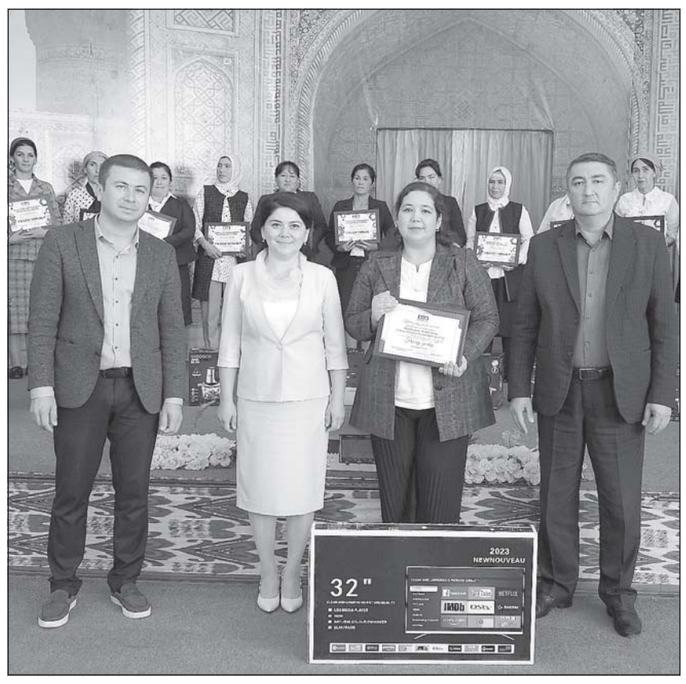

Дар мактаби эҷодии ба номи Эркин Воҳидови шаҳри Марғелон давраи вилоятии озмун-азназаргузаронии «Беҳтарин мутахассиси ахбору китобхонаи соли 2023» баргузор гардид. Дар он 26 нафар мутахассисон барои ғолибӣ ҷувва санҷиданд.

Мувофиқи шарти озмун, ба нутқи равон, маҳорати китобхонӣ ва асарҳоро шарҳдиҳӣ барин ҷиҳатҳои муҳим эътибор дода шуд. Иштирокдорон инчунин аз санҷишҳои тести Маркази ахбору китобхонаи ҷумҳурӣ ба тарзи онлайн гузаштанд.

Дар сурат: *лаҳзае аз озмун-азназаргузаронӣ.*

Суратгир: М. ҚОДИРОВ (ЎзА).

МАМНӮЪҒОҲИ «НУРАТО»

Қисми бузурги ҳудуди ноҳияи Фориш ва ҳиссае аз қаламрави ноҳияҳои Нуратою Кӯшработи вилоятҳои Навоию Самарқанд марбути Мамнӯъгоҳи давлатии «Нурато» мебошанд. Он соли 1975 таъсис ёфтааст ва айни ҳол 17752 гектар масоҳат дорад. Бинои маъмурии мамнӯъгоҳ дар маркази ноҳияи Фориш – шаҳраки Боғдон ҷойгир аст. Вай соли 2017 пурра таъмир шуд ва барои ҳодимонаш шароити мусоид фароҳам омад.

Замоне дар ин мамнӯъгоҳ Ҷумъа Тағоев, Фармон Алимов, Азизқул Алибоев ва ғайра кор кардааанд, ки мо онҳоро ба некӣ ёд мекунем. Алҳол Парда Мӯсоев, Умар Бердиев, Тӯйчӣ Ҷиянов, Олим ва Норбой Самаровҳо, Минглӣ Ҳоҷиев, Акрам ва Шокир Сироҷовҳо, Амонқул Маликов бо масъулиятшиносӣ машғули коранд.

Силсилакуҳҳои Нурато дар қаламрави Осиёи Марказӣ маълуму машҳур аст. Азбаски дар мобайни қаторкӯҳҳои Помиру Олой ва дашти Қизилқум мавқеъ дорад, иқлимаш континентал, дар тобистон гарми хушк, дар зимистон сард буда, рельефи кӯҳии он ниҳоят мураккаб аст. Миқдори солонаи боришот 300-400 миллиметрро ташкил медиҳад.

Дар ин ҳудуд навъҳои мухталифи ҳайвонот ва набототи нодир мавриди муҳофизат қарор гирифтаанд.

Даҳ навъи паррандаҳои муқим ва ҳашт намуди мурғони сайёр ба «Китоби Сурх»-и Ӯзбекистон ворид гардидааанд. Дар ҳудуди мамнӯъгоҳ 14 навъи паррандаҳои ёбӣ мавҷуданд. Лаклаки сиёҳ, якчанд намуди уқоб аз он ҷумлаанд. Он 34 навъи ҳайвоноти ширхор дорад. Ғайр аз ин, дар ин ҷо якчанд намуди мор ва дигар хазандаҳо вомехӯранд. Дар мамнӯъгоҳ ҳайвони асосии ҳимояшаванда гӯсфанди Северсев ва оху буда, алҳол пайи нигоҳ доштану афзун гардондани саршумори онҳо кӯшиш карда мешавад. Зеро дар миёнаҳои қарни бистум ба таври ҷиддӣ коҳиш ёфтани саршумори ин ҷонварон ба мушоҳида расидааст. Аз солҳои аввали таъсис ёфтану мавҷудияти мамнӯъгоҳи мазкур механизми ҳифз кардан ва афзудани саршумори ҳайвонот ва хелҳои набототи нодир таҳия ва коркард гардидааст.

Дар фасли зимистон ходимону нозирони кӯҳ ғурму охувонро назора мекунанд ва дар зарурат ба манзили онҳо ему хошок мерасонанд.

Бояд гуфт, ки таъминсозии гуногунрангии биологӣ, ҳифзи олами рангини флора ва фауна аз вазифа ва ҳадафҳои асосӣ ба шумор мераванд. Ходимон барои ин саъю ҳаракат мекунанд.

Онҳо мониторинг (таҳлил)-и доимии олами ҳайвоноту набоботи онро мегузаронанд. Роҳҳои популятсия (афзоиш додан)-и навъҳои нави рустанӣ ва ҳайвонотро меомӯзанд.

Барои баланд бардоштани сатҳи донишу маънавияти кормандон мунтазам кор бурда мешавад. Ходимон ҳар сол ба наширияҳои дӯстдоштаи худ, аз ҷумла ба рӯзномаи «Овози тоҷик» ҳам обуна мешаванд.

Бахтиёр ҚОСИМОВ,
Муродбек ЮЛДОШЕВ,
ходимони пешбари мамнӯъгоҳ.

АНВАР ОЛИМҶОНОВ ВА АДАБИЁТИ ТОҶИК

Байни нависандаи барҷастаи қазоқ Анвар Олимҷонов ва адибони тоҷик риштаи оқибат мустаҳкам буд. Баъди Қазоқистон, ки китобҳои адиби худро дар вақташ ба табъ мерасонд, маҷмуаҳои ўро шояд Тоҷикистон (қиёсан ба дигар ҷамоҳири бародарӣ) аз ҳама пеш ва ба адади зиёд чоп мекард. Хонандагони тоҷик, баробари ҳамин, китобҳои Анвар Олимҷоновро ба самимият истиқбол мекарданд.

Дӯстонаш аз Тоҷикистон мепурсиданд: «Чаро ному фамилияатон тоҷикӣ?» Вай бо лабханд мегуфт: «Ба назари ҳамқаламони ўзбекистониам исму фомилам ўзбекӣ. Номи қазоқиам – Ануарбек. Лекин бисёр мехостам тоҷикон гӯянд мо як авлод. Ҳануз дар давраи мактабхонӣ ба адабиёти классикии форсӣ-тоҷикӣ дилбастагӣ ҳис мекардам. Баъдтар ин эҳсос ба муҳаббати бузург табдил ёфт. Вақте асарҳоям ба тоҷикӣ рӯйи нашр дид, ба худ меболидам,ки қаҳрамонҳоям ба кадом маъние ба қаҳрамонҳои лирикиву ҳамосавии Рӯдакиву Фирдавсӣ барин бузургворон ҳамзабон».

Анвар Олимҷонов асарҳои дар шаклу жанр гуногуни худро асосан бо забони русӣ менавишт. Дар тарҷума ва чопи осори манзуму мансури дӯстони тоҷикаш бо русӣ кумак мекард. Яке аз тарғибгарони фаъоли адабиёти тоҷик ҳисоб меёфт.

Вай зодаи овули Қорлиғоши вилояти Тӯлдиқӯрғони Қазоқистон. Соли 1954 Дорулфунуни давлатии Қазоқистонро ба итмом расондааст.Чанде дар рӯзномаи «Ленинская смена» ба сифати сармуҳаррир фаъолият кард, баъд мухбири «Литературная газета» дар Қазоқистон таъин шуд. Чанд сол ҳамчун мухбир дар рӯзномаи «Правда» хидмат кардааст. Дар «Қазоқфилм» низ фаъолият бурд. Баъдтар Анвар Олимҷоновро ба Иттиҳоди адибони Қазоқистон роҳбар таъин карданд (аз соли 1971 то 1978). Дар даврае, ки котиби аввали ташкилоти адабӣ буд, дӯстии адабии қазоқону тоҷикон амиқтар реша давонд. Наздикии ўву шоири бузурги тоҷик Муъмин Қаноатро намунаи олии рафоқат байни ду миллат мешумурданд. Дар як шеъри ба Анвар Олимҷонов бахшидашудаи Қаноат низ шароҳои меҳр равшан ба назар мерасад.

Зикршуда аз охири солҳои панҷоҳум ба майдони адабиёт қадам ниҳодааст. Соли 1958 аввалин дафтари ҳикоёташ бо унвони «Дӯсти сафед, дӯсти сиёҳ ва дӯсти зард» ҷомаи табъ ба бар карда буд.

Яке аз асарҳое, ки А.Олимҷоновро дар миқёси умумиҳалкӣ машҳур гардонд, қиссаи «Решаҳои ҷовид» мебошад, ки соли 1960 рӯйи дунё дид. Ин повест соли 1963 ба тоҷикӣ тарҷума ва нашр гашт. Адиб барои дигар аз қиссаҳояш «Корвон рӯ ба офтоб равонааст» (1963) ба гирифтани Мукофоти ҷавонони Қазоқистон муяссар гашт. Соли 1964 хонандагони тоҷик тавонистанд ин қиссаро низ бо забони модариашон мутолиа кунанд. Худи ҳамон сол дар Алмаато «Кӯҳҳои кабуд»-и нависанда рӯйи чоп дид ва вай соли 1967 барои ин асар лауреати Мукофоти давлатии ба номи Абай гардид. Маҳсули хомае,ки ба А.Олимҷонов шуҳрати ҷаҳонӣ бахшид «Армуғони Утрор» (1966) мебошад. Барои ин асар ў ба дарёфти Мукофоти байналхалқии ба номи Ҷавоҳирлаъл Неҳру муваффақ гардид (баъдтар боз ба ду мукофоти байналхалқӣ – «Нилуфар» ва ба номи Нето шарафёб шудааст). Тарҷумаи тоҷикии «Армуғони Утрор» (номи дигараш «Тангаи Утрор») аз тариқи «Ирфон» соли 1970 сурат гирифт. Худи ҳамон сол адиб бо «Ҷоми Ҷам»-и худ низ ба дили ҳазорон ҳаводорони адабиёти бадеъ мустаҳкам ҷой гирифт. Вай мегуфт номи ин асарам сирф тоҷикист, умедворам пирони адабиёти форс мадад намоянд. Дар ин асар воқеаҳои машъуми солҳои бистуму сиюм тасвир ёфтааст. Дар он нафақат ҳаёти вазнини халқҳои минтақаи мо, айни замон муборизаи озодихоҳонаи мардуми Осиё ва Африқо ба таври бадеӣ инъикос ёфтааст. Асар бо унвони «Ойинаи Ҷамшед» низ машҳур аст.

А. Олимҷонов яке аз романҳояшро «Пайкони Маҳамбет» ном гузошт. Ин низ асари таърихист. Нависанда бо ин асараш дигарбора собит намуд таннумгари орзуву умедҳои халқи қазоқ аст. Ин бор низ тоҷикон имкон ёфтанд романи адиби писандидаашонро бо забони модарии худ мутолиа созанд.

Адиби қазоқ, тавре мушоҳида мекунем, ба таърихи пуршаън, айни замон пурфоҷиаи халқҳои минтақаамон таваҷҷуҳи зиёд дошт. Классиқҳои Мовароуннаҳрро пири маънавии хеш мешумурд. Ба Бухорову Самарқанд ва Панҷакент сафарҳо менамуд. Мехост ҷойҳоеро, ки бештар аз ҳазор сол қабл Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ зиндагиву эҷод карда буд,бо чашми сар бинад. Дардҳои шоирии Одамушшуароро дар қалб эҳсос созад. Вай аз сарзамини Рӯдакӣ бо таассуроти бузург бармегашт. Сафарномаҳо менавишт. Хусусан як очерки адабии ў «Маснади Рӯдакӣ» (дар доираи умумииттифоқ – «Трон Рудакӣ») хонандаи зиёд пайдо кард. Халқи бародари қазоқ бо шарофати ин очерк (онро повести таърихӣ низ ном мебаранд) ба Рӯдакии бузургвор наздиктар шинос шуд. Очерк ҳануз соли 1967 ба тоҷикӣ баргардонда шуда буд ва тавре мебинем, аз байн чӣ қадар солҳо гузаштаанд, вале таассуроти нависанда аз боздиди зодгоҳи саромади адабиёти классикии форс-тоҷик ҳамон диққатҷалбкунанда ба назар мерасад.

«Армуғони Утрор»-и адиб оиди таърихи қадимаи халқҳои ҳамҷавори Осиёи Марказӣ қиссаест дилангез.

Навъе ишора рафт, А.Олимҷонов дар чорабиниҳои адабӣ ва маънавие, ки дар Душанбе рӯйи кор меомад, фаъолона ширкат меварзид. Вай дар якчанд съезду пленумҳои ИН Тоҷикистон, ҷашнҳои адибони тоҷик, ҷаласоте, ки дар онҳо умдатарин масоили насри муосири тоҷик мавриди муҳокима қарор мегирифт, баромадҳо кардааст. Мақолаҳои ў бо забони русӣ оид ба эҷодиёти Садриддин Айнӣ, Мирзо Турсунзода,Фазлиддин Муҳаммадиев ва дигарон дар нашрҳои бонуфуз рӯйи чоп дид ва он навиштаҷот аз ҷониби доираҳои адабию ҷамоатӣ гарм истиқбол карда шудааанд.

Анвар Олимҷонов 63 сол умр дид. Вай чун яке аз дӯстони адабиёти тоҷик низ дар дилу хотири мо зинда аст.

Муҳаммадҷон ШОДИЕВ.

Ин мусобиқаи бонуфузи байналмилалӣ, ки таърихи даҳсола дорад, аз бузургтарин мусобиқоти шоҳмот дар ҷаҳон маҳсуб мешавад. Дар он ҳуқуқ доранд шатранҷбозоне, ки дар рейтинги ФИФА зиёда аз 2300 хол ба даст овардаанд, иштирок кунанд.

ШОҲМОТБОЗОНИ МО ДАР МУСОБИҚАИ «QATAR MASTERS OPEN»

Дар чаҳорчӯби мусобиқоти кунунӣ бо 108 ҳазору 250 доллари ИМА фонди ҷоиза 160 варзишгари боистеъдод аз 31 кишвари ҷаҳон ба раҚобат омодагӣ мегиранд.

Дар раҚобатҳои асосии мусобиқот аз кишвари мо Нодирбек Абдусатторов, Ҷавоҳир Синдоров, Нодирбек Ёқуббоев, Ҷаҳонгир Воҳидов, Шамсиддин Воҳидов ва нӯҳ шатранҷбози наврас ширкат мекунанд.

Озмун аз 11 то 21 октябри соли равон баргузор мегардад. Онҳо нӯҳ давраро дар бар мегиранд. Шатранҷбозе, ки ҷойи аввалро ишғол мекунад, 25 ҳазор доллари ИМА, барои ҷойи дуюм – 15 ҳазор доллар, соҳиби ҷойи сеюм 10 ҳазор доллар хоҳад гирифт.

Бояд гуфт, ки баргузории мусобиқаҳои ҷудогона миёни занон ва наврасон ба нақша гирифта шудааст.

Дар мусобиқаи байналмилалии «Qatar Masters Open», ки бори даҳум баргузор мегардад, шоҳмотбозони пурқуввати ҷаҳон Магнус Карлсен, Ҷорден ван Форест, Ҳикару Накамура, Аниш Гири, Гукеш Доммарачу ва дигарон иштирок мекунанд.

Т. РӮЗИЕВ,
мухбири ЎзА.

Ба ҷойи табрик

ЧОРЯК АСР ҲАМНАФАС

Дар шавҚовару хонданибоб баромадани саҳифаҳои «Овози тоҷик» мухбирони он дар вилоятҳо низ саҳми бебаҳо мегузоранд. Яке аз онҳо хабарнигори рӯзнома дар вилояти Бухоро, марди донишманду таҳаммулпазир Амрулло Авезов мебошад, ки имрӯз дар арафаи ҷашни 70 солагист.

Ман Амруллоакаро солҳои донишҷӯиям дар Донишгоҳи давлатии Бухоро ғойибона медонистам. Духтари калонии он кас Баҳора аълохону фаъолтарин донишҷӯи факултаи филологӣ буд ва мегуфтанд, ки падари ӯ мухбири рӯзномаи «Овози тоҷик» ва муаллими фанни забон ва адабиёти тоҷик мебошад.

Солҳо гузашту мо бо Авезов дар «Овози тоҷик» ҳамкасбу ҳамкор шудем. Ҳар гоҳе ки устод ба ин даргоҳи муқаддас қадам гузоранду ба коргоҳи мо сар халонанд, бо он кас дар бораи Бухорои қадимаву мардуми содаву самимии ӯ ҳамсуҳбат мешавем...

Ноҳияи Шофиркон маскани олиму донишмандон ва ашхоси маъруфи зиёд мебошад. Дар ин ҷо шахсоне ба воя расидаанд, ки дар рушди илму маърифат ҷойгоҳи алоҳида доранд. Қаҳрамони мақолаи мо – Амрулло Авезовро, ки 25 сол инҷониб дар «Овози тоҷик» кор мекунад, метавон аз ин ҷумла шуморид, чунки хонандагоне, ки солҳои омӯзгории муаллим таълиму тарбия гирифтаанд, имрӯз дар соҳаҳои гуногуни иҷтимоии мамлакат фаъолият доранд, дар рушду нумӯи Ватан ҳиссагузоранд. Мақолаву очерк, тарҷумаву ҳикояҳои А. Авезов, ки дар саҳифаҳои «Овози тоҷик», гузашта аз ин, дар матбуоти Тоҷикистони ҳамсоя низ рӯйи чопро мебинанд, муштариён бо завқу шавқи зиёд мутолиа менамоянд.

Мардуми мо нахустфарзандро бо масъулияти калон ва эътибори алоҳида ба воя мерасонанд, ки ӯ ҳамеша барои додарону хоҳарон намунаи ибрат бошад. Авезов низ дар чунин муҳит ба воя расид ва касби падар – Шукрулло Авезов, ки вазифаҳои ҷонишини директор оид ба корҳои таълиму тарбия ва сарварии мактаби миёнаи рақами 7-уми ноҳияро дар ӯҳда дошта, Аълочии маорифи халқ буду соҳиби медали «Шӯҳрат» гардидааст, барои худ пеша намуд ва додару хоҳаронро тавонист аз пайи худ раҳсипор намояд. Додарон Сайфулло, Мӯсо, Исо, хоҳараш Адиба ва нафари зиёди фарзандони онҳо соҳиби касби бошарафи омӯзгориро интихоб намуданд.

– Додарам Мӯсо ва фарзандам Азиза барвақт аз ин дунё даргузаштанд, ки ин барои мо хеле вазнин буд, аммо ман барои он шукр мекунам, ки аз онҳо фарзандони қобилу солеҳ ба ёдгор мондаанд... – гуфтанд ҳамкасби мо.

Амрулло Авезов баробари журналист будан, депутати шӯрои вилоятӣ ва дертар ноҳиявӣ, яке аз фаъолони маҳаллаи зодгоҳ низ мебошад.

— Барои шумо кадоме аз касбу коратон «аз они худӣ» шудааст, — мепурсам аз ҳамсуҳбатам.

— Ҳамаи он касбу коре, ки то ин синну сол дар ӯҳдаи ман буд, аз ман масъулияти зиёд талаб мекард. Аз рӯйи ҳар ду вазифа – чӣ хабарнигорӣ ва чӣ депутати халқӣ ба корхонаву ташкилотҳо бештар муроҷиат менамоям, — мегӯяд А. Авезов. – Он чиз аламовар буд, ки солҳои пеш даву тозу саъю кӯшиши ман тавре ки интизор будам, на ҳама вақт натиҷаи дилхоҳ медод.

15-20 сол пеш аз ин агар бо ягон масъала ба раҳбару ҷонишин ва ё раиси касабаи вилояти Бухоро мурочиат кардӣ бошам, вохӯрии ман бо ин мутасаддиён ба рӯзи оянда гузошта мешуд. Рӯзи дигар низ роҳи дуру дарозро тай намуда меомадаму боз ноумед бармегаштам... ва ниҳоят дар иҷлосияи навбатии Шӯрои намояндагони вилоят ба ман навбати сухан расид. Ман суханони худро бо яке аз ҳикояи «Сиёсатнома»-и Низомулмулк, ки роҳбари онвақтаи давлат мутолиаи онро ба ҳамаи раҳбарон тавсия карда буд, оғоз намудам:

— Нӯшервони Одил беҳтарин сипоҳсолори худро волии Озарбойҷон таъин кард. Сипоҳсолор чанде пас барои худ боғу бӯстонсаро барпо кард. Дар ин байн замини пиразанеро, ки аз паси он рӯз медид, гирифт. Мурочиатҳои пиразан ба ҳукмдор суде набахшиданд. Пиразанро ба қаср роҳ надоданд. Ӯ маҷбур шуд, ки ба подшоҳ арз кунад. Аз ин рӯ ба Мадин омад. Пиндошт, ки ӯро ба қаср роҳ намедиҳанд, бино бар ин рӯзи шикори Нӯшервонро муайян намуда, ба сайдгоҳ рафт. Он ҷо бо ҳукмфармо рӯ ба рӯ шуда, матлабашро баён кард. Нӯшервон ба зан ғамхорӣ зоҳир намуд ва то муайян намудани ҳақиқати ҳол ӯро дар ҷойи махсус нигоҳ дошт. Баъди санҷишҳо ноинсофии волии Озарбойҷон ошкор гардид ва малик ӯро ба қатл расонд. Боғу саройро ба пиразан бахшид. Нӯшервон дарк намуд, ки ба қаср роҳ ёфтани корафтодагон чандон осон нест. Аз ин рӯ, супориш дод дар назди дарвозаи он занҷир овехта, дар он зангӯлаҳо бандад, то ҳар корафтода онро ҷунбонда ба қабули шаҳриёр омадани худро маълум кунад. Ин тадбир имкон дод, ки мурочиаткунандагон аз адлу марҳамати Нӯшервон баҳра баранд.

Нисфирӯзие садои зангӯла баланд шуд. Нӯшервон ходимҳояшро фиристод. Онҳо баргашта гуфтанд, ки касе нест, вале хари лоғаре пушти худро ба занҷир мемоладу овози зангӯла аз ҳамин ҷост. Нӯшервон пай бурд, ки хар бо арз омадааст. Ӯ супориш дод, ки соҳиби онро пайдо кунанд. Маълум шуд, ки соҳиби хар қариб бист сол аз вай истифода бурда, баъди пиру корношояш шуданаш аз хона рондааст.

Харро ҳамроҳи соҳибаш ба назди Нӯшервон оварданд. Ӯ барои беадолатиаш ба соҳиби хар чил дарра фармуд ва гуфт, ки «хар то зинда ҳаст, ба вай коҳу ҷав деҳ, вагарна туро ба қатл мерасонам...»

— Баромади ман барои иштирокдорони иҷлосия ғайриодӣ буд ва онҳо интизори хулосаи ҳикоя буданд, — идома дод

қаҳрамони лавҳаи мо. – Албатта, ман дар андешаи изо нододани он раҳбарон будам ва гап соҳиби худро ёфта буд.

Аз байн вақти зиёд нагузашту дар вилоят ба масъалаи муроҷиати шаҳрвандон эътибори алоҳида нигаронида шуд. Ҳокими вилоят дар мавзеъҳо қабули сайёри худро мегузошт, ки баҳри фаровонҳолии аҳолӣ ҷойгаҳи хосаи худро пайдо карда тавонист.

— Мо бояд шукргузори ин замона бошем, — мегӯяд Амруллоака, — чунки замонҳое шуд, ки фарзандҳои фарзонаи Бухорои куҳанро бо фахру ифтихор ба забон мегирифтанду агар гап ба сари забони модарии онҳо ояд, гӯё онро «фаромӯш» мекарданд. «Мавригӣ»-и гуфтаву суфташуда садо медод, аммо на дар асл.

Имрӯз бошад, бо сиёсати одилонаи роҳбари давлатамон Ш. Мирзиёев ҳамааш ранги дигар гирифт. Барои ҳамзабону ҳаммиллатони мо дари имкониятҳои нав кушода шудааст. Моро лозим меояд, ки аз ҳамаи чунин имкониятҳо пурсамар истифода барем.

Дар охирсухан бояд гуфт, ки самараи меҳнату заҳматҳои зиёдаш мебошад, ки соҳибҷашни мо мавриди эътибору эҳтиромҳои ҳукумат ҷой гирифтааст. Ӯ бо унвони «Аълочии таълими халқ» (соли 1991), ордени «Дӯстлик» (соли 1996), «Аълочии матбуоти Тоҷикистон» (соли 2009) ва ташаккурномаву ифтихорномаҳои зиёд сарафроз гардонда шуда, се маротиба дар озмуни «Журналисти беҳтарини сол»-и Иттиҳоди журналистони Ӯзбекистон ғолибиятро ба даст овардааст.

Аҳли ҷамоаи «Овози тоҷик» Амрулло Авезовро бо 70-солагии умраш муборакбод намуда, умедворӣ менамояд, ки ӯ ҳоло солҳои зиёд муштариёнро бо мақолаҳои шавқовари худ баҳраманд мегардонад.

Набия НОДИРОВА,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Дар шаҳри Когон дар доираи «Ҳафтаи пиронсолон» бо ташаббуси бахши шаҳрии Маркази маънавияту маърифат ва гурӯҳи «Мактаби бибиҷонҳо» вохӯрии сенатор, намояндаи минтақаи бухорогии Вакили ҳуқуқи инсон (омбудсман) дар Олий Маҷлис Абера Ҳусенова бо ҷавонон ба амал омад.

МУЛОҚОТИ ҶАВОНОНИ КОГОНӢ БО СЕНАТОР

– Комёбиҳои пай дар пае, ки насиби ҷавонони мо мегардад, ин пеш аз ҳама самараи ғамхорӣ ва эътибори ҷудогона ба таълиму тарбия, рушдёбии ҳаматарафаи ҷавонон дар солҳои истиқлол мебошад, – оғоз намуд сенатор. – Хусусан солҳои охир бобати рӯи об баровардани орзую умедҳои ҷавонон эътибор беш аз пеш афзудааст, – гуфт ӯ.

Сенатор инчунин ҳангоми гузориш дар бораи қонун, фармону қарорҳои сарвари давлат, қарорҳои Девони Вазирон, ки баҳри ҳифзи ҳуқуқу манфиатҳои ҷавонон хидмат мекунад, аз ҷумла аҳамияти қонун «Дар бораи сиёсати давлат оиди ҷавонон» аз 14 сентябри соли 2016 таваҚҚуф намуд. Дар тадбир оиди ислоҳоти васеъмиқёси солҳои охир, афзун гардондани савияи ҳуқуқию сиёсии ҷавонон, дарк кардани моҳияти қонунҳо ва ғайра сухан рафт. Мазмун ва моҳияти гуфтаҳои Президент аз Мурочиатнома ба парлумон дар бораи аҳамияти илму маърифат ва маънавияти воло бобати тараққиёти мамлакат таъкид ёфт.

Сенатор инчунин дар бораи фаъолияти қонунгузорӣ, назорат ва таҳлили парлумон ҳарф зада, ба пурсишҳои зиёди ҷавонон ҷавоб гардонд.

Амрулло АВЕЗОВ,
мухбири
«Овози тоҷик»
дар вилояти Бухоро.

Ўзбекистони Нав – ҳамсоягии нек

НБО РОҒУН:
ТАҶАССУМИ ҶУРЪАТ, ҚУДРАТ ВА МАТОНАТ

1. ОБ – РӮШНОӢ

Ин ибора дар охири солҳои 70-уми асри гузашта вирди забонҳо буд. Романи нависандаи варзидаи тоҷик Муҳиддин Хоҷаев бо ҳамин ном баромад. Қаҳрамони асосии ин асар ГЭС – Неругоҳи барқи обии Норак (НБОН) буд. Ғайр аз ин боз як адиби номӣ Юсуфҷон Акобиров романашро («Норак», соли 1979) ба ин иншооти беназир бахшида, эҷод карда буд. Роҳбари онвақти Иттиҳоди Шӯравӣ Л. Брежнев 2 сентябри соли 1970 ин ҷо омада буд. Мо чанд нафар донишҷӯ ба зарбулмасали «Шунидан кай бувад мононди дидан» амал карда, яке аз саҳарҳои баҳори соли 1980 ба тамошои ин гӯшаи зебоманзари Тоҷикистон омадем. Ва ҳанӯз зери таассуроти он диданҳо мебошем. Он замон шоири шаҳир Лоиқи Шералӣ дар қиссаи «Офтоби Норак» навишта буд:

Зар аз сандуқи кӯҳ
омад ба берун,
Раҳо шуд Офтоб аз
чоҳи Зиндон.
Зи кӯҳи Нор банди Нур
во шуд –
Рамузи роҳи нуронии
даврон...
Зи сеҳри нури Норак
аҚлҳо мот,
Ба сӯи барқи Норак
чашми дунёст.
Зи роҳи нури Норак
ҷӯй фардо,
Ки роҳи нури Норак
роҳи фардост!

Чанде пеш дӯсти ҳамкасбамон Журналисти шоистаи Ўзбекистон, сармуҳаррири рӯзномаи «XXI asr» Норқобил Ҷалил, ки соли гузашта дар ҳайъати гурӯҳи журналистони Ўзбекистон аз Душанбе дидан карда буд, хотироти некашро аз он сафар нақл кард ва гуфт, ки «Кош, кӯли афсонавии Сарезро медидем». Ростӣ, аз ин пешниҳод дар қалби ман низ нияти сайри Сарез пайдо шуд. Ин азми сафарро Сафири Фавқулода ва Мухтори Тоҷикистон дар Ўзбекистон Абдуҷаббор Раҳмонзода низ дастгирӣ кард ва мо чаҳор нафар қаламкашони ўзбекистонӣ роҳи Душанберо аз тариқи автомобил пеш гирифтем.

Аз убургоҳи сарҳадии «Ҳаштяк»-и воқеъ дар ноҳияи Бекобод бе ҳеҷ мушкилӣ гузашта, ба шаҳри бостонии Истаравшан расидем. Ман дар ин шаҳр таваллуд ёфтаам. Ин дафъа зодгоҳамро боз ҳам ободтар дида, масрур гаштам. Баъди як суҳбати гарму самимӣ бо сардори дастгоҳи ҳукумати маҳаллӣ Тоҳир Абдувоҳидов ва шунидани таронаҳои дўстию рафоқат сафарро давом додем. Дидани кӯҳҳои сарбаланду пурвиқор, паймудани нақбҳои ағбаи Шаҳристону Анзоб, шохобҳои Фондарёву Варзобу Яғноб, болооби дарёи Зарафшон, нафас кашидан аз ҳавои мусаффою беғубор, фикр мекунам, ба ҳар касе, ки дар ин ҷойҳо мешавад, як олам таассуроти хуш мебахшад. Аслан, сафар кардан амали хуб аст, хусусан ба он макону манзиле, ки замоне овони донишҷўият гузаштааст.

Душанберо тамоман дигар дидам: гулзорҳо, арчазорҳои қоматбаланд, роҳҳои ҳамвору тамиз...

Бо кумаки Вазорати энергетика ва захираҳои оби Тоҷикистон, Ширкати саҳҳомии «Барқи Тоҷик» аз меҳмонхонаи хушсохту зебои «Сафо», ки ходимонаш «Хуш омадед, сафо овардед!» гӯён истиқбол намуданд, ҷой гирифтем. Дар шафати «Боғи Истиқлол» будан ҳам як кайфияти дигар дорад.

Аз сабаби он, ки дар атрабои Норак рафтем. Шаҳр боз ҳам обод шудааст.

– Мо, ки дар шаҳрҳои ҳавояш ғуборолуд бисёр гаштаем, ҳавои софи ин ҷойҳо моро «касал» кард, – ҳазломез мегӯяд сармуҳаррири рӯзномаи «Ҳуррият» Абдурасул Ҷумъақул.

Оре, инсон ҳар ҷое зиҳад, ба табиати ҳамон ҷо мутобиқ мешавад. Аммо ҳавои тоза, беғубор дигар аст.

Дар бинои маъмурии неругоҳ моро директор Фазлиддин Шоҳиддинов хуш

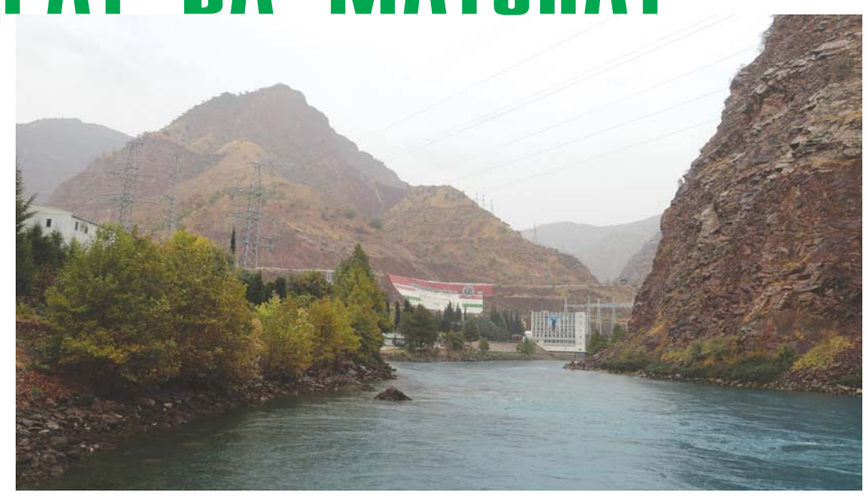

рофи кӯли Сарез ҳаво паст фаромада, аз нарасидани оксиген эҳтимоли барои мусофирон мушкилӣ (зеро кӯл дар баландии 3255 метр аз сатҳи баҳр ҷойгир аст) эҷод менамояд, ин дафъа аз ин сафар даст кашида, ба дидани неругоҳҳои Норак ва Роғун азм намудем.

Субҳ ба шаҳраки назаристиқбол намуда, оид ба ин иншооти қаҳрамони достоншуда ҳикоя намуд:

– Корхонаи мо 50-сола шуд. Дар тӯли ним аср маъвои миллионҳо нафар одамон, ҳазорон кӯчаву хиёбонҳоро рӯшан кард. Неругоҳ азимтарин ГЭС дар минтақа ба шумор меравад. Ин иншоот аз тамоми дигар неругоҳҳо ҷиҳати сохт фарқ мекунад. Зеро сарбанди он на аз бетону семент, балки аз сангу шағалу гил бунёд шудааст. Сохтмони иншоот соли 1961 оғоз, соли 1979 анҷом ёфтааст. Иқтидори он аввал 2700 МВт буд. Баъд, пас аз таҷдиди ҳамаи 9 агрегат иқтидораш ба 3000 МВт расонида шуд.

– Дар солҳои истиқлолият бо дастури бевоситаи Пешвои миллат, Президенти Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба таҷдиди неругоҳ диққату эътибори бузург дода шуд, – мегӯяд Ф. Шоҳиддинов.

Баъд дохили корхона шуда, 9 агрегати азимро аз назар гузаронидем. Барои таҷдиду модернизатсияи онҳо 328 миллион доллар сарф шудааст ва имрӯз низ тармим давом дорад.

Аммо баромадан ба сарбанди неругоҳ файзи дигар дорад. Баландии дарғот 300 метр аст. Ҳангоми баҳор агар ҳаҷми об зиёд шавад, аз туннелҳои махсуси обпарто истифода мешавад. Хавфи канда шудани дарғот вуҷуд надорад. Мутахассисон мегӯянд, ки ҳангоми рӯй додани зилзила ашёи сарбанд – сангу шағал ва гил фишор хӯрда, боз ҳам зич ва мустаҳкам мешаванд.

Поёноби неругоҳ, ки маҷрои дарёи Вахш аст, аз моҳиҳои гуногун, хусусан гулмоҳӣ хеле бой аст.

Бояд гуфт, ки дарёи Вахшро дар Тоҷикистон чун неъмату сарвати бебаҳои табиии Худованд медонанд. Дар ин дарё силсиланеругоҳҳои Норак, Шӯроб, Бойғозӣ, Сангтӯда-1, Сангтӯда-2, Марказӣ, ҷамъ 7 неругоҳи бузургу хурд бунёд гардидаанд. Иқтидори яксоатинаи маҷмӯи неругоҳҳо ба 9147,6 МВт баробар аст. Дар сари ин ГЭСҳо, дар болооби дарёи муҳтабари Вахш неругоҳи азимтарин ва беқиёси «Роғун» сохта мешавад, ки ҳоло таваҷҷуҳи оламиёнро ба худ ҷалб кардааст. Аз ин хусус дар мақолаи баъдӣ ҳикоя хоҳем кард.

***

Барои ташкили ин сафари эҷодӣ ба Сафорати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ўзбекистон, Вазорати энергетика ва захираҳои оби Тоҷикистон, ширкати саҳҳомии «Барқи тоҷик» сипосгузорӣ менамоем.

Шоҳаҳҳор САЛИМОВ,
ТОШКАНД – ДУШАНБЕ – ТОШКАНД.

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпўлод ВАКИЛОВ
Рўзнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.
Рўзнома дар компутерхонаи идора ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот ва ахбороти Ўзбекистон таҳти рақами 0003 ба рўйхат гирифта шудааст.
Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-1025.
Адади нашр 4588. Ҳаҷм 2 ҷузъи чопӣ.
Усули нашр – офсет, андозаи А-2.
1 2 3 4 5 6
ISSN 2010-7757

Муҳаррири навбатдор: М. Шодиев.
Саҳифабанд-дизайнер: Х. Тўхтаева.
Мувофиқи ҷадвал — 21.30
Ба чоп супурда шуд — 01.00

Нишонии мо:
100000 ш.Тошканд, кўчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ : 233 - 82 - 83; Котибот 233 - 83 - 35. Факс: 233-57-30.
сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovozi@list.ru
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ».
Нишонии корхона: кўчаи Буюк Турон, хонаи 41.